Posouzení finančního zdraví společnosti Rolnická, a. s. za účelem návrhu opatření ke zlepšení

Ladislav Frolka, DiS.

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Ladislav Frolka, DiS.**
Osobní číslo:	**M130244**
Studijní program:	**B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor:	**Finanční řízení podniku**
Forma studia:	**kombinovaná**
Téma práce:	**Posouzení finančního zdraví společnosti Rolnická a.s. za účelem návrhu opatření ke zlepšení**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- **Prostudujte literaturu týkající se problematiky finanční analýzy.**
- **Uveďte teoretické poznatky z finanční analýzy.**

II. Praktická část

- **Charakterizujte firmu Rolnická, a.s.**
- **S využitím odborné literatury a finančních podkladů podniku analyzujte hospodářskou situaci ve firmě.**
- **Na základě vypočtených ukazatelů navrhněte možná opatření ke zlepšení.**

Závěr

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. Finanční analýza a plánování podniku. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.
LANDA, Martin. Finanční plánování a likvidita. Vyd. 1. Brno: Computer Press, c2007. ISBN 978-80-251-1492-6.
RUSSEL, Philip. Financial Analysis. Philadelphia University Faculty Websites [online]. 2004 [cit. 2014-02-27]. Dostupné z: : http://faculty.philau.edu/lermackh/financial_analysis.htm
RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1386-1.
SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční analýza podniku. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
VOCHOZKA, Marek. Metody komplexního hodnocení podniku. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Adam Skovajsa**

Datum zadání bakalářské práce: **14. března 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **25. dubna 2014**

Ve Zlíně dne 11. dubna 2014

Mgr. Pavel Hýl
zast. děkanka

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
Fakulta managementu a ekonomiky
L.S.
STUDIJNÍ ODDĚLENÍ
④

Bc. Ing. Šárka Vránová, Ph.D.
zast. ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby[1];
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému;
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3[2];
- podle § 60[3] odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

[1] zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

[2] zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

[3] zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60[4] odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);

- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;

- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 25.4.2014 .....

.....

[4] zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce je zaměřena na finanční analýzu Rolnické, a. s. Jejím konkrétním cílem je posouzení finančního zdraví společnosti v průběhu posledních tří let. V teoretické části jsou uvedeny veškeré informace o problematice finanční analýzy, které slouží jako podklad pro zpracování praktické části. V praktické části je společnost nejprve představena. Samotná finanční analýza vychází z účetních výkazů a výročních zpráv. Pro analýzu společnosti je použito základních postupů a výpočtů doplněných podrobnými komentáři, tabulkami a grafy. Na závěr je provedeno souhrnné hodnocení jednotlivých skupin ukazatelů a jsou navrženy možnosti řešení problémových oblastí.

Klíčová slova: rozvaha, cash-flow, výkaz zisku a ztráty, likvidita, rentabilita, obratovost, zadluženost

ABSTRACT

This bachelor thesis is focussed on the financial analysis of the company Rolnické a.s, and the specific objective is to assess the financial health of this company during the last three years. In the theoretical part there is provided some basic information about the issues of financial analysis, which then serve as a basis for the preparaton and analysis in the following practical part. In this practical part the company itself is first introduced, and then the financial analysis is carried out based on the financial statements and annual reports of the company. For a successful analysis there were used some basic procedures and the calculations done were then supplemented with some detailed notes, tables, and graphs. In the conclusion there is an aggregate evaluation carried out of all the different groups of indicators, and then some possible solutions to the specific problem areas are then offered.

Keywords: balance-sheet , cash-flow, income statement, liquidity, profitability, turnover, debt ratio

Rád bych poděkoval paní Ing. Šárce Vránové, Ph. D. a Ing. Adamu Skovajsovi za trpělivost a cenné rady při zpracování této bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD **10**
I TEORETICKÁ ČÁST **11**
1 VÝZNAM A ÚLOHA FINANČNÍ ANALÝZY **12**
2 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU **13**
2.1 ROZVAHA 13
2.2 VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY 14
2.3 VÝKAZ CASH-FLOW 14
2.4 PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE 15
3 CÍL FINANČNÍ ANALÝZY **16**
4 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY **17**
4.1 INVESTOŘI 17
4.2 MANAŽEŘI 17
4.3 OBCHODNÍ PARTNEŘI 17
4.4 ZAMĚSTNANCI 18
4.5 BANKY A JINÍ VĚŘITELÉ 18
4.6 STÁT A JEHO ORGÁNY 18
4.7 KONKURENCE 18
5 METODY FINANČNÍ ANALÝZY **20**
5.1 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZY 20
5.2 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ 21
5.3 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ 21
5.3.1 Ukazatele likvidity 21
5.3.2 Ukazatele rentability 23
5.3.3 Ukazatele aktivity 24
5.3.4 Ukazatele zadluženosti 27
5.4 ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ 28
II PRAKTICKÁ ČÁST **31**
6 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI ROLNICKÁ, A. S. **32**
6.1 HISTORIE SPOLEČNOSTI 32
6.2 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI 32
6.3 PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ 32
6.4 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA 33
6.5 KONCEPCE SPOLEČNOSTI 34
6.6 SPECIFIKA ZEMĚDĚLSKÉ VÝROBY 35
7 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA **36**
7.1 ANALÝZA VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ 36
7.2 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA ROZVAHY 37
7.3 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZY VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY 41
8 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA **45**
8.1 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA ROZVAHY 45

9 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ 47
9.1 Čistý pracovní kapitál 47
10 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ 48
10.1 UKAZATELE LIKVIDITY 48
10.2 Analýza rentability 50
10.3 Analýza aktivity 52
10.4 Analýza zadluženosti 56
11 ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ 59
11.1 Du Pont diagram 59
11.2 Tafflerův model 60
11.3 INDEXY IN 61
ZÁVĚR 63
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY 64
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK 66
SEZNAM OBRÁZKŮ 67
SEZNAM TABULEK 68
SEZNAM PŘÍLOH 70

ÚVOD

Finanční analýza se v současné době, která se vyznačuje neustále se měnícím tržním prostředím, stala nedílnou součástí všech větších podnikatelských subjektů. Finanční analýza neslouží pouze pro zobrazení a hodnocení aktuální finanční situace podniku, ale stala se nástrojem řízení, bez kterého se žádný manažer v současném podnikatelském prostředí neobejde. Finanční analýza je díky informacím, které získává z účetních výkazů jakýmsi pomyslným odrazovým můstkem pro posouzení minulého, současného a budoucího směřování firmy. Cílem tohoto druhu analýzy je posoudit finanční zdraví společnosti, rozpoznat slabé stránky firmy, navrhnout „léčbu“ těchto zasažených míst, ale také poukázat na ty silné stránky společnosti, které mohou být využity k dalšímu rozvoji a upevnění pozice na trhu.

Cílem této bakalářské práce je provedení finanční analýzy společnosti Rolnická, a. s., posouzení finančního zdraví společnosti, identifikace problémových oblastí a návrhu možných opatření ke zlepšení.

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí. V první teoretické části jsou uvedeny informace, které se týkají problematiky finanční analýzy tj. metody zpracování, zdroje informací pro finanční analýzy apod. Tato část je nezbytná pro provedení druhé praktické části bakalářské práce a je východiskem pro zpracování samotné finanční analýzy podniku.

V druhé praktické části je nejprve představena společnost Rolnická, a. s. a dále je provedena horizontální a vertikální analýza, analýza poměrových ukazatelů rentability, zadluženosti a likvidity, rozdílových ukazatelů a jako poslední analýza soustav ukazatelů Du Ponta a Tafflera. U jednotlivých výsledků skupin ukazatel je provedena stručná charakteristika výsledků a jsou navrženy možné alternativy řešení.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 VÝZNAM A ÚLOHA FINANČNÍ ANALÝZY

Finanční analýza je pro podnik důležitá z důvodů vysoké proměnlivosti ekonomických dat, obtížného zpracování těchto dat a neexistujících obecně platných hodnot ukazatelů a teoretických modelů prosperujících firem. Charakteristickým znakem podniku je ekvifinalita tj. žádoucího konečného stavu lze dosáhnout použitím různorodých cest (z různorodých počátečních podmínek) a inverzibilita neboli nevratnost ekonomických procesů (nelze uvést podnik do původního stavu). (Sedláček, 2011, s. 3.)

Dle Knápkové, Pavelkové a Štekera (2013, s. 17) slouží finanční analýza ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku a pomáhá odhalit, zda je podnik dostatečně ziskový, jestli má vhodnou kapitálovou strukturu, zda efektivně využívá svých aktiv a jestli je schopen včas splácet své závazky apod.

Finanční analýzu můžeme definovat celou řadou způsobů. Růčková (2007, s. 9) ji definuje, jako systematický rozbor získaných dat uvedených především v účetních výkazech.

Sedláček (2011, s. 3.) dále uvádí, že finanční analýza podniku je zaměřena na hodnocení finančního hospodaření podniku, při které se získaná data třídí, agregují, porovnávají mezi sebou navzájem, kvantifikují se vztahy mezi nimi, hledají kauzální souvislosti mezi získanými daty a určuje se jejich vývoj. Z toho plyne, že finanční analýza se zaměřuje na určení problému, silných a slabých stránek podniku, shrnutí informací o finanční situaci podniku a představuje podklad pro rozhodování managementu. V neposlední řadě se finanční analýza nemusí týkat celého podniku, ale může být vybrána jenom dílčí část hospodaření podniku.

Mrkvička a Kolář (2006, s. 14) dělí finanční analýzu na dvě oblasti:

- externí finanční analýza vycházející z veřejně dostupných účetních informací,
- interní finanční analýzy, která vychází nejenom z finančního účetnictví, ale i z manažerského účetnictví, vnitropodnikového účetnictví, z kalkulací, plánů, statistiky apod.

Pokud se tedy rozliší tyto dvě úrovně finanční analýzy, tak dosáhneme pochopení cílů, které se mají analýzou dosáhnout. V obecné rovině je cílem poznat současní finanční zdraví firmy, ze kterého se vychází při budoucím plánování.

2 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU

Základní údaje pro finanční analýzy jsou brány především z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přehledu o peněžních tocích, jejichž rozsah je upraven platnou legislativou. (Nývltová, Marinič, 2010, s. 162).

2.1 Rozvaha

Rozvaha obsahuje položky aktiv a pasiv, dále zachycuje stav majetku podniku a zdrojů krytí majetku ke zvolenému časovému okamžiku, převážně k poslednímu dni účetního období a v peněžním vyjádření. Aktiva neboli majetek se člení na dlouhodobý tzv. stálá aktiva a krátkodobý oběžný majetek neboli oběžná aktiva. (Grünwald, Holečková, 2007, s. 35)

Stálá aktiva jsou tvořena především dlouhodobým hmotným a nehmotným majetkem, kde do dlouhodobého hmotného majetku zahrnujeme nemovitosti, byty, technické rekultivace, předměty z drahých kovů a ložiska. Další složkou jsou samostatné movité věci s dobou použití delší než jeden rok. Nehmotný dlouhodobý majetek je pak tvořen zřizovacími výdaji, nehmotnými výsledky vědy a výzkumu, software nebo ocenitelná práva. Nedílnou součástí dlouhodobého majetku jsou odpisy neboli fyzické a morální opotřebení majetku. Poslední částí je finanční majetek, tvořený cennými papíry a podíly s dobou držení delší než 12 měsíců, dále majetkové účasti a realizované cenné papíry a podíly a dlužné cenné papíry držené do splatnosti. (Vochozka, 2011, s. 14)

Oběžná aktiva jsou tvořena peněžními prostředky a věcnými položkami majetku. U těchto prostředků se předpokládá, že se přemění na peněžní prostředky do jednoho roku. Struktura oběžných aktiv se člení na zásoby, dlouhodobé a krátkodobé pohledávky a finanční majetek. (Růčková, 2007, s. 25)

Zásoby představují např. suroviny, materiál, nedokončenou výrobu, hotové výrobky a polotovary vlastní výroby nebo zboží nakoupené k prodeji. Pohledávky se člení z hlediska času na dlouhodobé a krátkodobé a z hlediska účelu na pohledávky z obchodního styku, ke společníkům apod. Krátkodobý finanční majetek obsahuje cenné papíry obchodovatelné na peněžním trhu např. státní pokladniční poukázky nebo krátkodobé dluhopisy. Součástí krátkodobého finančního majetku jsou taktéž považovány bankovní účty a peněžní prostředky v hotovosti. (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013 s. 28)

2.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty upřesňuje, které náklady a výnosy za jednotlivé činnosti se v běžném období podílely na tvorbě výsledku hospodaření, dále slouží k posouzení schopnosti podniku zhodnocovat vložený kapitál a v neposlední řadě je součástí výroční zprávy a z hlediska ekonomických ukazatelů se považuje za důležitější než rozvaha. Zisk sám osobě sice může v hodnotovém vyjádření komplexně zobrazit kvalitu práce podniku za určitě období, nicméně není to vždy spolehlivý ukazatel úspěchu podniku a ukazatel míry úrovně jeho řízení. (Grünwald, Holečková, 2007, s. 41)

Výkaz zisků a ztráty jak uvádí Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 37) může být tvořen v druhovém a účelovém členění. Druhové členění sleduje povahu nákladů, tzn., jaké druhy nákladů byly vynaloženy (spotřeba materiálu, mzdové náklady nebo odpisy). Účelové členění na druhou stranu sleduje příčinu vzniku nákladů neboli, na jaký účel byly náklady vynaloženy (výroba, správa nebo odbyt).

Výkaz zisku a ztráty je sestavován na základě akruálního principu, což znamená, že výnosy a náklady jsou zachycovány a vykazovány v období s ním věcně a časově souvisí. To znamená, že výnosy patří do období, ve kterém byly realizovány např. okamžik vyskladnění, dodání zboží zákazníkovi nebo poskytnutí služby, bez ohledu na to zda došlo ve stejném obdobní k příjmu peněžních prostředků. Obdobně je to i s náklady. Nákladové a výnosové položky tedy nekorelují se skutečnými peněžními toky. (Grünwald, Holečková, 2007, s. 41)

2.3 Výkaz cash-flow

Růčková (2007, s. 34) definuje cash-flow, jako účetní výkaz, který bilanční formou srovnává zdroje tvorby peněžních prostředků s jejich užitím za určité období. Cash-flow tedy slouží k posouzení skutečné finanční situace a zobrazuje peněžní prostředky, které podnik vytvořil a k jakým účelům je použil. Peněžními prostředky se rozumí peněžní toky neboli přírůstky (příjmy) a úbytky (výdaje) peněžních prostředků. Peněžní prostředky mohou být peníze v hotovosti, ceniny, peněžní prostředky na bankovních účtech a peníze na cestě.

Vochozka (2011, s. 18 – 19.) doplňuje teorii cash-flow o několik poznatků např., že žádoucím stavem je, aby příjmy převyšovaly výdaje. Dále uvádí, že tento výkaz slouží

také, jako nástroj pro posouzení likvidity podniku. Základem výkazu cash-flow je totiž krátkodobý likvidní majetek – peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty. Výkaz cash-flow lze sestavit pomocí dvou metod – přímé a nepřímé. Přímá metoda vykazuje hlavní skupiny peněžních příjmů a výdajů. Nepřímá metoda pak sleduje změny v rozvaze, nepeněžní transakce a další operace, které podnik provádí. V České republice je oblíbená forma nepřímé metody sestavování. Výkaz cash-flow se stejně jako výkaz zisku a ztráty člení na provozní, investiční a finanční. Provozní část se skládá z peněžních toků vycházejících ze zisku z běžné činnosti před zdaněním, investiční činnost tvoří výdaje určené k pořízení dlouhodobých aktiv a půjčky a úvěry spřízněným osobám. Peněžní toky z finanční činnosti jsou spojeny především se zvýšením základního kapitálu, krátkodobých a dlouhodobých závazků a s přijatými dividendami a podíly na zisku.

2.4 Příloha k účetní závěrce

Příloha k účetní závěrce je nedílnou součástí účetní závěrky a obsahuje údaje, které v rozvaze a výkazu zisku a ztráty nejsou. Příloha je významná především pro externí uživatele účetní závěrky a slouží k objasnění skutečností o finanční situaci a výsledcích hospodaření a pro porovnání s minulostí nebo pro odhad možného budoucího vývoje. Příloha objasňuje a upřesňuje údaje obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Každá významná položka, která je podstatná pro analýzu a pro hodnocení výkonností podniku je v příloze vysvětlena. Nalezneme zde např. informace o použitých účetních metodách, způsobech oceňování, odpisování apod. (Grünwald, Holečková 2007, s. 47)

3 CÍL FINANČNÍ ANALÝZY

Cíle finanční analýzy jsou, dle Grünwald a Holečková (2007, s. 67) různorodé a existují různé skupiny uživatelů účetních výkazů, jejichž potřeby se liší. Obecně však existují tři hlavní ukazatele, které jsou v zájmu všech těchto skupin:

- výnosnost podniku (rentabilita),
- platební schopnost podniku (krátkodobá likvidita) – schopnost dostát svým závazkům ve lhůtě splatnosti,
- hospodářská a finanční stabilita podniku (dlouhodobá solventnost) – schopnost dlouhodobě dostát svým závazkům a dosahovat dlouhodobé výnosnosti.

Cílem finanční analýzy podniku je zpravidla:

- „posouzení vlivu vnitřního i vnějšího prostředí podniku,
- analýza dosavadního vývoje podniku,
- komparace výsledků analýzy v prostoru
- analýza vztahů mezi ukazateli,
- poskytnutí informací pro rozhodování do budoucnosti,
- analýza variant budoucího vývoje výběr nejvhodnější varianty,
- interpretace výsledků včetně návrhů ve finančním plánování a řízení podniku“. (Sedláček, 2011, s. 4.)

Sedláček (2011, s. 4.) dále uvádí, že při provádění finanční analýzy je doporučeno použít metody, které jsou přiměřené: praktickým možnostem a podmínkám podniku, efektivnosti tj. vynaložené náklady na provedení analýzy by neměli překročit očekávané výnosy plynoucí z využití výsledků a v neposlední řadě by finanční analýzy měla být realizována k předem vytyčenému cíli.

4 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY

Každý z následně uvedených uživatelů finanční analýzy má zájem o informace plynoucí z analýzy z různých důvodů. Většinou jde o to se správně rozhodnout např. kam investovat nebo kolik investovat a tyto potřebné informace, bez níž by rozhodování bylo složité, nám přináší finanční analýza.

4.1 Investoři

Hlavními uživateli finanční analýzy jsou akcionáři a vlastníci, kteří do podniku vložili kapitál. Investoři využívají informace z finanční analýzy podniku ze dvou hledisek: investičního a kontrolního.

Investiční hledisko pro rozhodování o budoucích investicích tzn. kapitálové zhodnocení, dividendová výnosnost likvidita apod. Hlavní zájem investorů je soustředěn na míru rizika a míru výnosnosti jejich vloženého kapitálu. Investor chce mít jistotu, že jsou jeho peníze vhodně uloženy a že je podnik řízen v zájmu akcionářů.

Kontrolní hledisko je uplatňováno vůči manažerům podniku. Akcionáři se zajímají o stabilitu a likviditu podniku a také o disponibilní zisk, na kterém je závislá výše dividend a rozvoj podniku. (Grünwald, Holečková, 2007, s. 28)

4.2 Manažeři

Manažeři používají finanční analýzu pro potřeby operativního a strategického finančního řízení podniku. Znalost finanční situace podniku umožňuje manažerům rozhodovat se správně při získávání finančních zdrojů, při zajišťování optimální kapitálové struktury, při přerozdělování volných peněžních prostředků nebo při rozdělování disponibilního zisku apod. Finanční analýza odhaluje silné a slabé stránky finančního hospodaření podniku a umožňuje manažerům přijmout vhodný finanční plán pro příští období. Vedení podniku má však přístup k finančním informacím neustále a v širším měřítku a není závislý jen na účetní závěrce, jako externí uživatelé, kteří ji dostávají jednou ročně. (Grünwald, Holečková, 2007, s. 27 – 28)

4.3 Obchodní partneři

Obchodní partnery zajímá především schopnost podniku dostát svým závazkům z daných obchodních vztahů. Sledují tedy zadluženost, solventnost a likviditu podniku. Tyto

ukazatele jsou předmětem především krátkodobého zájmu zákazníků a dodavatelů. Důležité je i dlouhodobé hledisko, představující dlouhodobou stabilitu obchodních vztahů. (Vochozka, 2011, s. 13)

4.4 Zaměstnanci

Přirozený zájem zaměstnanců o prosperitu a stabilitu podniku je zřejmý z několika důvodů: jedná se zejména o prosperitu a jistotu zaměstnání a stabilitu ve mzdové a sociální oblasti. (Vochozka, 2011, s. 13)

4.5 Banky a jiní věřitelé

Banky velmi často při poskytování úvěrů svým klientům zahrnují do smlouvy klauzule, které jsou vázány na vybrané finanční ukazatele. Banka např. zvýší úrokovou sazbu, pokud podnik překročí určitou hranici zadluženosti. Banka také před poskytnutím úvěru posuzuje bonitu klienta. Hodnocení bonity podniku je prováděno finanční analýzou hospodaření. Většinou se nejprve analyzuje ziskovost podniku z důvodu zjištění, zda podnik potřebuje úvěr následkem špatného hospodaření nebo potřebuje financovat majetek nezbytný pro další rozvoj podniku. Stěžejním bodem analýzy je rentabilita, neboli jak efektivně podnik hospodaří. Finanční analýzou banka zjistí, zda má podnik dostatek finančních prostředků ke splácení existujících závazků a zda bude schopna splácet poskytnutý úvěr a úroky. (Grünwald, Holečková, 2007, s. 29)

4.6 Stát a jeho orgány

Zaměření státu je hlavně na kontrolu vykazování daní, ale také na využívání informací o podnicích pro různé statistické průzkumy, rozdělování finančních výpomocí formou dotací či subvencí dále kontrolu podniků se státní účastí a v neposlední řadě stát sleduje finanční zdraví podniků, které se účastní státních zakázek. (Vochozka, 2011, s. 13)

4.7 Konkurence

Konkurence se zajímá o finanční situace podniků s podobným zaměřením, a srovnává je se svými výsledky hospodaření, především rentabilitu, ziskovou marži, cenovou politiku nebo výší zásob apod. Pokud podnik zatajuje nebo zkresluje své výsledky hospodaření, vystavuje se riziku ztráty dobré pověsti a tím i konkurenceschopnosti. Podnik by tedy měl

poskytovat správné a včasné informace externím subjektům k udržení stávajících zákazníků a k získání nových. (Grünwald, Holečková, 2007, s. 30)

5 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

Metody finanční analýzy slouží ke zpracování údajů obsažených v účetních výkazech. Metody lze rozdělit na dvě základní skupiny. Pokud se analyzují přímo položky z účetních výkazů, lze tuto metodu nazývat metodou absolutní. Druhá metoda porovnává vztah dvou různých položek a jejich číselných hodnot a lze ji označit jako relativní metodu. (Grünwald, Holečková, 2007, s. 54)

5.1 Horizontální a vertikální analýzy

Horizontální a vertikální analýzy jsou základním bodem v rámci celé finanční analýzy podniku. Horizontální analýza sleduje vývoj ukazatelů v čase, zatímco vertikální sleduje strukturu rozvahy, výkazu zisku a ztrát nebo výkazu cash-flow k určité veličině. (Vochozka, 2011, s. 19)

Horizontální analýza

Horizontální analýza neboli analýza trendů, jak uvádí Mrkvička a Kolář (2006, s. 54) se zabývá porovnáváním změn položek jednotlivých výkazů v časové posloupnosti. Z těchto změn lze též vyvodit i pravděpodobný vývoj příslušných ukazatelů v budoucnosti. Analýza je nazývána horizontální, protože se změny jednotlivých položek výkazů sledují po řádcích – horizontálně. (Sedláček, 2011, s. 13) Při tomto druhu analýzy absolutních ukazatelů se porovnává, jak se položka účetního výkazu změnila v absolutní a relativní výši. (Strouhal, 2006, s. 41) Kislingerová a Hnilica (2005, s. 11 - 12) uvádí, že pro horizontální analýzu je možno využít různé indexy či diference. Indexy definují, o kolik procent se jednotlivé položky změnily oproti roku minulému a diference neboli rozdíl o kolik se jednotlivé položky změnily v číslech absolutních. Pro horizontální analýzu je důležité mít k dispozici dostatečně dlouhou časovou řadu údajů. Horizontální analýza potřebuje alespoň dvě období, avšak pro lepší vypovídací schopnost je dobré mít více než dvě období.

Vertikální analýza

Vertikální analýza sleduje podíl jednotlivých položek rozvahy na bilanční sumě. (Strouhal, 2006, s. 44) To znamená, že tato metoda vyjadřuje procentní podíl jednotlivých položek výkazů k jediné zvolené základně. Vertikální analýza se také nazývá jako strukturální. (Mrkvička, Kolář, 2006, s. 58) Pojem vertikální analýza vychází z toho, že při rozboru se postupuje od shora dolů v jednotlivých letech a nikoli napříč jednotlivými roky. (Strouhal, 2006, s. 44) Ve výkazu zisku a ztrát se jako základ obvykle bere velikost tržeb a v rozvaze

to je hodnota celkových aktiv podniku. Nespornou výhodou vertikální analýzy je, že nezávisí na meziroční inflaci a umožňuje srovnání výsledků analýz z různých let. (Sedláček, 2011, s. 17)

5.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele slouží k analýze a řízení finanční situace podniku. Tyto ukazatele bývají označovány jako fondy finančních prostředků. Nejčastěji využívaným ukazatelem bývá Čistý pracovní kapitál (Net working capital), který se počítá, jako rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými dluhy. Splatnost může být vymezena od jednoho roku do tří měsíců, což lépe odděluje v oběžných aktivech tu část finančních prostředků, která je určena na úhradu krátkodobých dluhů od té, která je volná a může být použita, jako určitý finanční fond. (Sedláček, 2011, s. 35) Čistý pracovní kapitál tedy vytváří jakýsi polštář, který kryje případné finanční výkyvy. Jedná se o dlouhodobý zdroj, který podnik používá k profinancování běžného chodu podniku. (Kislingerová, Hnilica, 2005, s. 42)

5.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele patří mezi základní a nejčastěji používané nástroje finanční analýzy. Pomocí podílu dvou položek z účetních výkazů se definuje jejich vzájemný vztah. Přičemž mezi těmito položkami musí existovat vzájemná souvislost. (Strouhal, 2006, s. 46 – 47) V zásadě se tedy jedná o to, že z účetních výkazů vybereme potřebné vstupy např. položky aktiv, pasiv, nákladů nebo výnosů, a tyto vstupy poměříme podílem. (Králová, 2009, s. 26)

Mezi základní poměrové ukazatele podle Růčkové (2007, s. 48) patří ukazatele:

- likvidity,
- rentability,
- aktivity,
- zadluženosti,

5.3.1 Ukazatele likvidity

Likvidita sama o sobě vyjadřuje schopnost podniku hradit své závazky, tj. platební schopnost. Podstatou likvidity je vzájemný vztah mezi složkami oběžného majetku a

krátkodobými závazky a ve finančním pojetí jde o to, zda má podnik k určitému časovému úseku dostatek peněžních prostředků k úhradě svých závazků. Podnik má vždy k dispozici určité prostředky k placení např. hotové peněžní prostředky, pohledávky, peníze na účtu nebo zásoby, které může ihned nebo v krátké době použít k zaplacení svých krátkodobých závazků z obchodních vztahů. (Landa, 2007, s. 3 - 4)

Běžná likvidita

Běžná likvidita neboli kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky, vypovídá o tom, jak by podnik byl schopen uspokojit své věřitele, pokud by proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku na hotovost. (Růčková, 2007, s. 50) Z toho plyne, že podnik, který má nevhodnou strukturu oběžných aktiv se velmi snadno ocitne v nelehké finanční situaci. Ukazatel běžné likvidity je měřítkem budoucí solventnosti podniku a postačující je hodnota vyšší než 1,5. (Sedláček, 2011, s. 66) Běžná likvidita je taktéž nazývána likviditou 3. stupně. (Růčková, 2007, s. 50)

$$Běžná\ likvidita = \frac{oběžná\ aktiva}{krátkodobé\ závazky} \tag{3}$$

Pohotová likvidita

Pro pohotovou likviditu taktéž označovanou, jako likvidita 2. stupně platí, že čitatel by měl být se jmenovatelem v poměru 1:1, případně až 1,5:1. Což znamená, že pokud by byl poměr 1:1, tak podnik je schopen se vyrovnat se svými závazky aniž by musel rozprodávat své zásoby. (Růčková, 2007, s. 50) V analýze je užitečné porovnat poměr mezi ukazatelem pohotové a běžné likvidity. Pokud je pohotová likvidita výrazně nižší, tak ukazuje nadměrnou váhu zásob v rozvaze podniku. S velkým rozdílem ukazatelů se můžeme setkat u podniků, které mají sezonní charakter hospodaření, kde mají volné zásoby zejména před zahájením prodejní sezony. Hodnota ukazatele by neměla klesnout pod 1. (Sedláček, 2011, s. 67)

$$Pohotová\ likvidita = \frac{oběžná\ aktiva - zásoby}{krátkodobé\ závazky} \tag{2}$$

Okamžitá likvidita

Sedláček (2011, s. 67) definuje okamžitou likviditu, jako schopnost podniku hradit právě splatné dluhy. Do čitatele se dosazují peněžní prostředky a jejich ekvivalenty. Růčková (2007, s. 49) dále uvádí, že okamžitá likvidita bývá také označována jako likvidita 1. stupně a že představuje nejužší vymezení likvidity. Do okamžité likvidity vstupují jen ty nejlikvidnější položky z rozvahy. Peněžní prostředky v čitateli představují sumu peněz na běžném účtu, jiných účtech nebo v pokladně, ale jsou zde také volně obchodovatelné cenné papír, šeky apod. Součástí jmenovatele jsou pak i běžné bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci. Doporučovaná hodnota okamžité likvidity je z hlediska americké literatury v rozmezí od 0,9 do 1,1. V České republice je spodní hodnota od 0,6 a někdy bývá dokonce uváděno 0,2, jako kritická hodnota.

$$Okamžitá\ likvidita = \frac{pohotové\ platební\ prostředky}{dluhy\ s\ okamžitou\ splatností} \quad (1)$$

5.3.2 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability patří k nejsledovanějším ukazatelům, protože informují o efektu, jakého bylo dosaženo vloženým kapitálem. Obecný tvar tohoto ukazatele získáme dosazením výnosu do čitatele a vloženého kapitálu do jmenovatele. (Kislingerová, Hnilica, 2005, s. 31) Ukazatele rentability se používají pro posouzení intenzity využívání, reprodukce a zhodnocení kapitálu podniku. Jednotlivé ukazatele se od sebe liší tím, jaký zisk se dosazuje do čitatele a také tím jaký vložený kapitál se dosazuje do jmenovatele.(Strouhal, 2006, s. 47)

Rentabilita aktiv

Tento ukazatel měří výkonnost neboli produkční sílu podniku a taktéž ukazuje produkci zisku využitím majetku podniku nezávisle na tom, z jakých zdrojů ať už vlastních nebo cizích, byl majetek pořízen. (Pavelková, Knápková, 2005, s. 22 - 23) Rentabilita aktiv se považuje za základní měřítko rentability a poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání. (Grünwald, Holečková, 2007, s. 81) Tento ukazatel bývá nazýván také, jako ROA – Return on assets. (Sedláček, 2011, s. 57)

$$Rentabilita\ aktiv = \frac{EBIT}{aktiva} \quad (4)$$

Rentabilita vlastního kapitálu

Ukazatel rentability vlastního kapitálu ukazuje výnosnost kapitálu vloženého vlastníky podniku. (Pavelková, Knápková, 2005, s. 23) Díky tomuto ukazateli mohou investoři zjistit, zda je jejich kapitál s náležitou intenzitou reprodukován a zda míra intenzity odpovídá riziku investice. Pokud tento ukazatel roste, může to znamenat např. zlepšení výsledku hospodaření nebo pokles úročení cizího kapitálu. Pokud je hodnota ukazatele trvale nižší než např. výnosnost cenných papírů nebo jiných produktů garantovaných státem, tak investoři nebudou investovat do podniku, ale raději do těchto produktů. Ukazatel by tedy měl být vyšší než je úroková míra bezrizikových cenných papírů.(Růčková, 2007, s. 54) Zkratka pro ukazatel rentability vlastního kapitálu je ROE – Return on common equity. (Sedláček, 2011, s. 57)

$$Rentabilita\ vlastního\ kapitálu = \frac{čistý\ zisk}{vlastní\ kapitál} \tag{5}$$

Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb neboli ROS – Return on sales, vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb. (Grünwald, Holečková, 2007, s. 88) To znamená, kolik dokáže podnik vyprodukovat efektu na 1 Kč tržeb. Do čitatele se dosazuje výsledek hospodaření v různých podobách a do jmenovatele tržby. Tržby zahrnují tržby, které tvoří provozní výsledek hospodaření, ale je také možno použít tržby celkové, avšak místo provozního zisku je lépe použít čistý zisk. (Růčková, 2007, s. 56)

$$Rentabilita\ tržeb = \frac{zisk}{tržby} \tag{6}$$

5.3.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří, jak úspěšně podnik hospodaří se svými aktivy. Pokud má podnik, velké množství aktiv, vznikají přebytečné náklady a nízký zisk. Pokud je aktiv málo, ztrácí možnost potenciálních aktivit, které by přinášely zisk. Většinou se ukazatele aktivit vyjadřují ve dvou podobách a to počet obrátek a doba obratu. (Strouhal, 2006, s. 53)

Počet obrátek nebo také obrátkovost uvádí, kolik proběhne obrátek aktiv za období, ve kterém bylo dosaženo tržeb, které jsou uvedeny v ukazateli. Doba obratu uvádí, počet dní trvání jedné obrátky. Tyto dva ukazatele se uvádí z toho důvodu, že ukazatel aktivity poměřuje nejčastěji tokovou veličinu (tržby) ke stavové (aktiva). (Kislingerová, Hnilica, 2005, s. 33 – 34)

Obrat zásob

Ukazatel obratu zásob zobrazuje počet obrátek těchto aktiv za sledované období, nejčastěji jeden rok. To znamená, kolikrát se zásoby přemění na jinou formu oběžných aktiv, přes prodej k opětovnému nákupu zásob. Při výpočtu se doporučuje používat průměrného stavu zásob. (Mrkvička, Kolář, s. 95) Pokud tento ukazatel vychází vyšší, než průměr podniků s obdobným zaměřením, znamená to, že podnik nemá nelikvidní zásoby, které by znamenaly další financování. Při nízkých hodnotách ukazatele podnik drží staré zásoby, které mají nižší hodnotu, než jaké jsou uvedeny ve výkazech. (Sedláček, 2011, s. 62)

$$Obrat\ z\acute{a}sob = \frac{ro\check{c}n\acute{i}\ tr\check{z}by}{z\acute{a}soby} \tag{7}$$

Doba obratu zásob

Ukazatel doby obratu zásob taktéž, jako obrat zásob slouží k hodnocení efektivnosti využívání zásob. Tento ukazatel určuje dobu, za jakou se zásoby přemění zpět na zásoby. Ideální stav nastává při co nejnižší hodnotě tohoto ukazatele. Taktéž je dobré uvést, že nízký stav tohoto ukazatele nemusí nutně znamenat intenzivní využívání zásob. Může se jednat o určitou podkapitalizaci a to z důvodů zajištění plynulé výroby nebo uspokojování potřeb zákazníků. (Králová, 2009, s. 34)

$$Doba\ obratu\ z\acute{a}sob = \frac{pr\mathring{u}m\check{e}rn\acute{a}\ z\acute{a}soba}{denn\acute{i}\ spot\check{r}eba} \tag{8}$$

Nebo také:

$$Doba\ obratu\ z\acute{a}sob = \frac{360}{obrat\ z\acute{a}sob} \tag{9}$$

Obrat celkových aktiv

Tento ukazatel, taktéž nazývaný jako vázanost celkového vloženého kapitálu poměřuje tržby k celkovému vloženému kapitálu a je součástí pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu. (Růčková, 2007, s. 60) Jinými slovy, tento vztah ukazuje, kolikrát jsou celková aktiva kryta celkovými tržbami. Čím vyšší hodnota ukazatele, tím lépe. Konstrukci tohoto ukazatele lze chápat, jako výchozí pro další ukazatele, které vyjadřují vázanost kapitálu v aktivech podniku, a to:

- obrat zásob,
- doba obratu zásob,
- obrat pohledávek,
- doba obratu pohledávek. (Králová, 2009, s. 33)

$$Obrat\ celkových\ aktiv = \frac{tržby}{celková\ aktiva} \tag{10}$$

Obrat pohledávek

Obrat pohledávek vychází z obratu zásob, tudíž lze tento ukazatel vypočítat, jako podíl tržeb a pohledávek. Tento ukazatel obdobně jako obrat zásob udává počet obrátek v určitém období, tedy rychlost přeměny pohledávek na peněžní prostředky. A opět platí čím vyšší hodnota ukazatele tím rychlejší inkaso pohledávek a následný možný nákup prostředků. (Králová, 2009, s. 35)

$$Obrat\ pohledávek = \frac{tržby}{pohledávky} \tag{11}$$

Doba obratu pohledávek

Výsledkem ukazatel je počet dnů, za které jsou pohledávky splaceny nebo také kolik dnů je majetek vázán ve formě pohledávek. Pokud je doba splatnosti pohledávek delší, než doba splatnosti uvedená v platebních podmínkách, je dobré uvažovat o opatřeních, která urychlí platbu pohledávek. (Sedláček, 2011, s. 63)

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{obchodní\ pohledávky}{denní\ tržby\ na\ fakturu} \quad (12)$$

5.3.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti porovnávají cizí a vlastní zdroje uvnitř podniku. I vysoký stav cizích zdrojů nemusí znamenat negativní charakteristiku firmy. (Kislingerová, Hnilica, 2005, s. 34) Dle Sedláčka (2011, s. 63) může růst zadluženosti přispívat k celkové rentabilitě vlastního kapitálu a tím zvyšovat tržní hodnotu podniku. Negativní vlastností zadluženosti je, že zvyšuje riziko finanční nestability. Strouhal (2006, s. 56) podotýká, že účetní jednotka cizí kapitál používá tehdy, pokud mu přinese větší výnos, než náklady, které jsou spojené s úroky. Nejdůležitější však je určit optimální kapitálovou strukturu. Růčková (2007, s. 57) definuje kapitálovou strukturu jako strukturu dlouhodobého kapitálu, kterým je financován dlouhodobý majetek. Analýza zadluženosti slouží především jako ukazatel rozsahu financování podnikových aktiv a taktéž ukazuje zdroje, z jakých jsou podniková aktiva financována. (Pavelková, Knápková, 2005, s. 27)

Celková zadluženost

Ukazatel celkové zadluženosti zobrazuje podíl cizího kapitálu k celkovým aktivům. Větší podíl vlastního kapitálu znamená, větší tzv. bezpečnostní polštář pro případ likvidace, tzn. menší ztráty pro věřitele. Z toho plyne, že věřitelé upřednostňují menší hodnotu tohoto ukazatele a naopak vlastníci co největší, protože hledají větší finanční páku, která znásobí jejich výnosy. (Sedláček, 2011, s. 63 – 64)

$$Celková\ zadluženost = \frac{cizí\ kapitál}{celková\ aktiva} \quad (13)$$

Koeficient zadluženosti

Koeficient zadluženosti kombinuje ukazatel věřitelského rizika a koeficient samofinancování. Výsledkem je poměr cizích a vlastních zdrojů, přičemž vyšší hodnoty znamenají vyšší podíl cizích zdrojů nad vlastními. (Králová, 2009, s. 46) Doporučený poměr vlastního a cizího kapitálu je 40% cizího a 60% vlastního kapitálu, při zohlednění finančního rizika. (Vochozka, 2011, s. 26)

$$Koeficient\ zadluženosti = \frac{cizí\ kapitál}{vlastní\ kapitál} \tag{14}$$

Úrokové krytí

Tento ukazatel zobrazuje, kolikrát může klesnout hodnota zisku, při které je podnik ještě schopen udržet cizí zdroje na stávající úrovni. Pokud je výsledek roven 1, pak musí podnik použít celý zisk k úhradě úroků. (Vochozka, 2011, s. 26)

$$Úrokové\ krytí = \frac{EBIT}{Nákladové\ úroky} \tag{15}$$

5.4 Analýza soustav ukazatelů

Soustavy ukazatelů se uvádí k posouzení celkové finanční situace podniku. Čím větší je počet ukazatelů v modelu, tím detailněji model umožňuje zobrazit aktuální finanční situaci podniku. Soustavy lze rozdělit na dva základní modely:

- bonitní modely – pomocí jednoho ukazatele vyjadřují finanční situaci a pozici podniku a umožňují mezipodnikové srovnání,
- bankrotní modely – zobrazují varování před blížícím se ohrožením finančního zdraví podniku. (Sedláček, 2011, s. 81)

Tafflerův model

Tafflerů model, někdy také nazývaný jako Tafflerův index, byl poprvé publikován v roce 1977. Byl reakcí na Altmanovu analýzu. Je pojmenován podle britského ekonoma Tafflera, který spolu s Tissahawem analyzoval řadu ukazatelů na vzorku britských firem. Tafflerův model využívá 4 klíčové poměrové ukazatele, pro jejichž výběr byla využita množina 90 původních poměrových ukazatelů. Model existuje ve dvou variantách - původní a modifikované. Pro výpočet potřebujeme rozdílné informace v závislosti na tom, kterou konkrétní variantu je třeba vypočítat. (Vochozka, 2011, s. 100 – 101)

Modifikovaná varianta Tafflerova modelu

Tato varianta je odlišná posledním poměrovým ukazatelem, jehož váha je stejná, jako váha posledního ukazatele v původní variantě. Poměrový ukazatel, jímž byl dříve podíl

finančního majetku bez krátkodobých závazků na provozních nákladech, byl nahrazen podílem tržeb na aktivech. Je-li výsledek vyšší než 0,3 jedná se o podnik bonitní. V případě, že je výsledek nižší než 0,2 se jedná o podnik bankrotní. V této verzi je tzv. šedá zóna, která je v intervalu 0,2 - 0,3 včetně. Tato zóna označuje podniky, které nelze spolehlivě ohodnotit. (Vochozka, 2011, s. 102)

$$T2 = 0{,}53 \times \frac{zisk}{kr.\,závazky} + 0{,}13 \times \frac{oběžná\ aktiva}{cizí\ kapitál} + 0{,}18 \times \frac{kr.\,závazky}{aktiva} + 0{,}16 \times \frac{tržby}{aktiva} \tag{16}$$

Pyramidový rozklad ukazatelů

Nekomplexnost v posuzování finanční situace pomocí jednotlivých skupin poměrových ukazatelů vedlo k tomu, že se v současnosti stále častěji využívá při finanční analýze tzv. analýzy soustav ukazatelů. Často využívaným je pyramidový rozklad vrcholového ukazatele tzv. Du Pont. (Strouhal, s. 60)

Du Pont diagram, který je pojmenován po nadnárodní společnosti Du Pont de Nemours, ukazuje závislost rentability vlastního kapitálu (ROE) na:

- ziskovém rozpětí,
- obratu celkových aktiv,
- poměru celkových aktiv k vlastnímu kapitálu.

$$ROE = \frac{čistý\ zisk}{tržby} \times \frac{tržby}{aktiva} \times \frac{aktiva}{vlastní\ kapitál} \tag{17}$$

Diagram bývá rozdělen do dvou částí, přičemž vlevo je znázorněna tvorba ziskového rozpětí a vpravo bývají rozvahové položky. V Du Pont diagramu je uveden multiplikátor jmění akcionářů, což je poměr mezi celkovými aktivy a vlastním kapitálem. Původní diagram Du Pont, neobsahoval vrcholový ukazatel ROE, ale ROI (rentabilitu investovaného kapitálu). Tyto soustavy, které byly založeny na ROI, však nezohledňovaly účinky finanční páky na rentabilitu vlastního kapitálu. (Mrkvička, Kolář, s. 102-104)

Indexy IN

Indexy IN byly sestaveny Inkou a Ivanem Neumaierovými. Tyto indexy umožnily posouzení finanční výkonnosti a důvěryhodnosti podniků v České republice. (Sedláček, 2011, s. 111) Indexy IN jsou výsledkem 24 analýz významných matematicko-statistických modelů, které zkoumaly více než jeden tisíc českých firem. Indexy jsou vyjádřeny rovnicí, která obsahuje poměrové ukazatele zadluženosti, rentability, aktivity a likvidity. Každý ukazatel má svou váhu, což znamená, že tento model přihlíží více ke specifikům jednotlivých odvětví. (Růčková, 2007, s. 74)

IN99

Index IN99 byl zkonstruován, aby akcentoval pohled vlastníka a vyjadřoval bonitu podniku z hlediska finanční výkonnosti. V tomto indexu byly upraveny váhy použité v indexu IN95, pomocí diskriminační analýzy, aby lépe odpovídaly ekonomice ČR a významu pro dosažení kladné ekonomické hodnoty ekonomického zisku. (Sedláček, 2011, s. 111) Obecný tvar rovnice je:

$$IN99 = -0{,}017 \times A + 4{,}573 \times C + 0{,}481 \times D + 0{,}015 \times E \tag{18}$$

kde:

- A = aktiva/ cizí zdroje
- C = EBIT/ celková aktiva
- D = celkové výnosy/ celková aktiva
- E = oběžná aktiva/ krátkodobé závazky a úvěry.

Bonitní index IN99 je vhodné použít tehdy, kdy firma nedokáže odhadnout její alternativní náklady na vlastní kapitál, což je základní podmínkou pro propočet ekonomického zisku firmy. Úspěšnost indexu IN99 vystihnout aktuální situaci firmy je vyšší než 85%. (Neumaierová, Neumaier, 2002, s. 98)

IN05

Tento index byl vytvořen jako poslední z řady indexů IN a spojuje pohled věřitele i pohled vlastníka. Výsledky zobrazují jak bonitu podniku, tak možnost bankrotu. Index obsahuje také nově definované váhy poměrových ukazatelů. (Sedláček, 2011, s. 112)

$$IN05 = 0{,}13 \times A + 0{,}04 \times B + 3{,}97 \times C + 0{,}21 \times D + 0{,}09 \times E \tag{19}$$

II PRAKTICKÁ ČÁST

6 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI ROLNICKÁ, A. S.

6.1 Historie společnosti

Rolnická a. s. Hroznová Lhota byla založena úpisem jmění členů ZOD Hroznová Lhota k 30. 5. 1996 ve výši 6 151 025,- Kč. V srpnu 1996 bylo jmění zvýšeno dalším úpisem majetku členů a oprávněných osob ZOD Hroznová Lhota do výše 83 325 000,- Kč. 1. 6. 2001 odkoupil 57,69% akcií Agrokoop a. s. Hroznová Lhota a stal se majoritním vlastníkem akcii (48 214 tis. Kč). Dne 8. 9. 2003 odkoupil Agrokoop a. s. dalších 26 akcii (48 478 tis. Kč) a 13. 10. 2006 15 akcií – celková hodnota 48 628 tis. Kč což je 58,35% v současnosti má Agrokoop, a. s. v držení 58,38%. Zbývající akcie jsou v držení drobných akcionářů (fyzických osob). (Interní dokumenty Rolnické, a. s., 2012)

6.2 Charakteristika společnosti

Obchodní jméno: Rolnická a. s. Hroznová Lhota

Právní forma: akciová společnost

Sídlo: Hroznová Lhota 410, 696 63

IČO: 65278941

DIČ: CZ65278941

Společnost Rolnická a.s. Hroznová Lhota je ovládanou osobou, ovládající osoba je

AGROKOOP a.s.

Základní kapitál je 83.325.000 Kč a je rozdělen na:

- 3635 ks akcií na jméno v hodnotě 1000 Kč
- 7969 ks akcií na jméno v hodnotě 10.000 Kč

6.3 Předmět podnikání

Rolnická a. s. provozuje převážně klasickou zemědělskou výrobu, tzn. živočišnou a rostlinnou výrobu.

Předmět podnikání zapsaný v OR:

- zemědělství, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje

- zámečnictví
- kovoobráběčství
- truhlářství
- poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví
- pronájem a půjčování věcí movitých
- služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy u fyzických a právnických osob
- realitní činnost
- přípravné práce pro stavby
- specializovaný maloobchod a velkoobchod
- činnost podnikatelských, finančních, organizačních a ekonomických poradců
- silniční motorová doprava nákladní - vnitrostátní s vozidly
- nad 3,5 t celkové hmotnosti
- činnost účetních poradců, vedení účetnictví

Rolnická a. s. hospodaří na výměře 2.238 ha zemědělské půdy, z toho je:

- Orná půda – 1933ha
- Vinice – 72ha
- Sady – 8ha
- Louky – 225ha

Rostlinná výroba je zaměřena především na pěstování obilovin: pšenice, ječmene, sladovnického ječmene, kukuřice osivové a zrnové, řepky olejky, hořčice, slunečnice a máku jako tržní plodiny. Společnost dále pěstuje kukuřici pro živočišnou výrobu a kukuřici na siláž pro bioplynovou stanici. Pěstuje také vinnou révu, která je nazývána speciální plodinou. Živočišná výroba je zaměřena pouze na chov prasat. (Interní dokumenty Rolnické, a. s., 2012)

6.4 Organizační struktura

Ve společnosti Rolnická, a. s. Hroznová Lhota byl v roce 2012 průměrný počet 54 přepočtených zaměstnanců, z toho 19 žen a 12 řídících pracovníků. V roce 2011 byl průměrný počet 51 přepočtených pracovníků, z toho 18 žen a 12 řídících pracovníků.

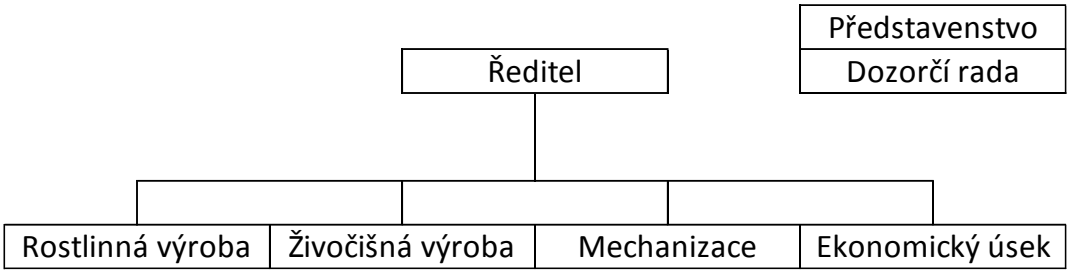

Zdroj: Vlastní zpracování

Obr. 1. Schéma organizační struktury podniku

6.5 Koncepce společnosti

Ekologie

Rolnická, a. s. Hroznová Lhota je povinna dodržovat legislativní předpisy. Hlavní systém kontrol Cross Compliance se zaměřuje na kontrolu standardů dobrého zemědělského a environmentálního hospodaření. Společnost tedy musí mít vyhovující sklady na kejdu, siláž, ropné produkty a agrochemikálie, dále musí dodržovat pravidla pro použití hnojiv a pesticidů. V případě porušení některých podmínek může dojít ke krácení dotací, případně k jiným sankcím a postihům. Mezi další oblasti ochrany životního prostředí patří dodržování emisních limitů, odpadové hospodářství a ochrana půdy proti erozi.

Investice

Společnost Rolnická, a. s. Hroznová Lhota zahájila v roce 2011 obměnu zastaralého a nevyhovujícího strojového parku. V následujícím roce 2012 zahájila výstavbu bioplynové stanice o výkonu 2 MW a pořídila k ní nové stroje a technologie nutné k chodu. Rozpočet bioplynové stanice včetně všech příslušenství byl stanoven na 172 518 000 Kč. Kromě uvedených strojních a technologických investicí, byl proveden nákup asi 520 ha pozemků, opravy a rekonstrukce objektů. V roce 2014 bude společnost pokračovat v nákupu pozemků a dalšího strojového parku.

Výše uvedené investiční akce musely být realizovány do roku 2013 z toho důvodu, že po roce 2013 dojde u společné zemědělské politiky Evropské unie k zásadním změnám, konkrétně k výraznému snížení dotací do sektoru zemědělství. V důsledku zachování konkurenceschopnosti českého zemědělství s bohatšími západními rolníky, jsou výše

uvedené masivní investiční akce v tomto podniku nutné. (Interní dokumenty Rolnické, a. s., 2012)

6.6 Specifika zemědělské výroby

Dle Synka a Kislingerové (2010, s. 310 - 311), lze zemědělství definovat, jako kvalifikované obdělávání půdy za účelem získání úrody, chovu hospodářských zvířat a přidružených činností. Zemědělské podniky zabezpečují potraviny pro obyvatelstvo a zemědělské suroviny pro průmysl. Dalšími důležitými funkcemi zemědělských podniků jsou tzv. mimoprodukční funkce, jako péče o krajinu, ochrana životního prostředí nebo rekreace. Synek a Kislingerová dále uvádí tři zvláštnosti, kterými se zemědělská produkce liší od průmyslové:

a) Závislost na přírodních podmínkách

   Zemědělská produkce se musí přizpůsobovat nárokům živých organismů, což vede k tomu, že ovlivnitelnost klimatických podmínek a přírodních procesů v zemědělské výrobě, je daleko menší, než je tomu v průmyslových oborech. Hlavním výrobním faktorem je zde půda, na kterou silně působí klimatické vlivy, které také stěžují organizaci práce a kladou značné nároky na zkušenost a přizpůsobivost pracovníků. Půda má také rozdílnou bonitu, což značně ovlivňuje výsledky hospodaření.

b) Časový nesoulad výrobního a pracovního procesu

   Výroba obilovin např. pšenice trvá 10 měsíců, přičemž pracovní proces obdělávání 1 ha pšenice trvá přibližně 70 hodin. Podobně je tomu i v živočišné výrobě např. výrobě mléka nebo masa

c) Sezonnost práce

   Proces výroby v zemědělství je nerovnoměrný a projevuje se především v rostlinné výrobě. Sezonnost práce způsobuje nerovnoměrné využívání strojů a pracovních sil během roku a má vliv na organizaci práce. Převážně v době sklizně je potřeba velkého počtu i nekvalifikovaných sezonních pracovníků. Dalším problémem je nerovnoměrnost příjmů a výdajů.

7 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA

Horizontální analýza srovnává jednotlivé finanční ukazatele ve více letech, pomocí rozdílových ukazatelů v absolutním a relativním vyjádření. Absolutního vyjádření je dosaženo pomocí rozdílu běžného a předchozího roku. Relativního pak podílem absolutního vyjádření a předchozího roku.

7.1 Analýza výsledku hospodaření

Z následující tabulky a grafu je patrné, že jednotlivé kategorie výsledku hospodaření vykazují v jednotlivých letech značné rozdíly. Rok 2009 byl značně ztrátový z důvodů nízkého provozního výsledku hospodaření a vysokých nákladových úroků, což znamenalo záporný finanční výsledek hospodaření. Finanční výsledek hospodaření pokračoval ve svém záporném růstu i nadále, jelikož společnost pokračovala ve svém zadlužování. Naopak provozní výsledek hospodaření vykazoval od roku 2009 do roku 2011 nárůst takřka o 19,7 mil. Kč. S následným poklesem v roce 2012 na přibližně 5,8 mil. Kč zapříčiněným nízkými provozními výnosy a vysokou výkonovou spotřebou. Opětovný růst nastal v následujícím roce až na rekordních 32 mil. Kč. Tento nárůst byl zapříčiněn vysokými provozními výnosy a snížením výkonové spotřeby. Výsledek hospodaření za účetní období víceméně kopíruje provozní výsledek hospodaření, který je klíčový při tomto druhu výrobní činnost.

Výsledek hospodaření	2009	2010	2011	2012	2013
Provozní VH	59	5 204	19 750	5 796	32 098
Finanční VH	-1 563	-1 575	-1 720	-3 225	-8 429
Mimořádný VH	0	0	0	1 929	0
VH za účetní období	-1 504	3 629	17 115	3 750	19 283
VH před zdaněním	-1 504	3 629	18 030	4 500	23 669

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály Rolnické, a. s., 2009 - 2013

Tab. 1. Výsledky hospodaření Rolnické, a. s., 2009 – 2013 (údaje v tis. Kč)

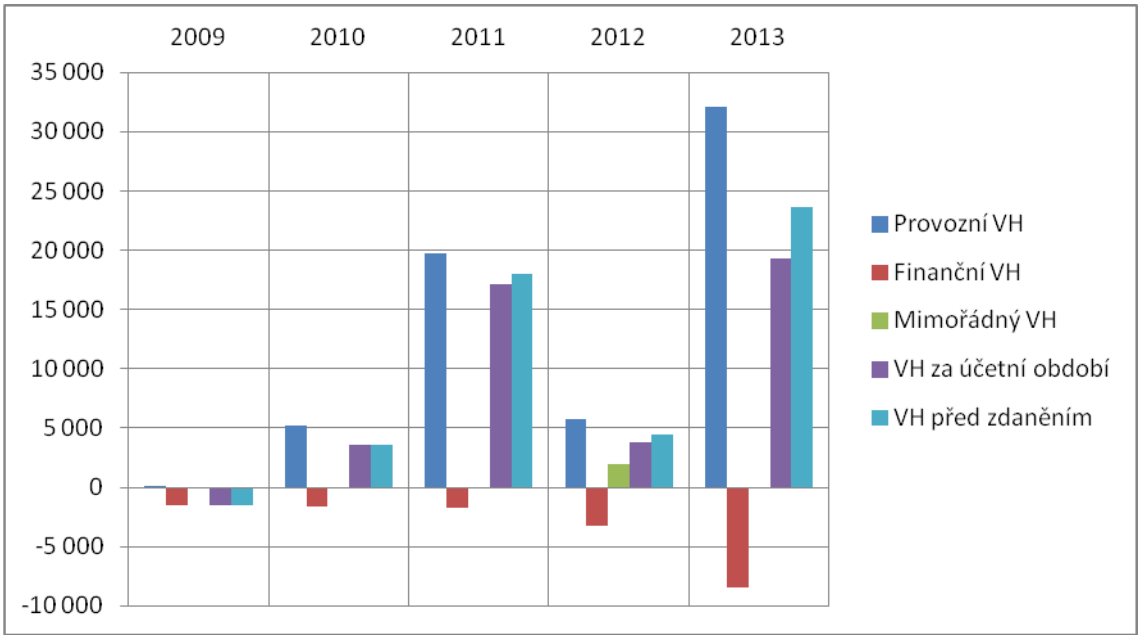

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2009 - 2013

Graf 1. Výsledky hospodaření Rolnické, a. s., 2009 – 2013 (údaje v tis. Kč)

7.2 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA ROZVAHY

Aktiva

V posledních třech letech společnost neustále rozšiřuje svá aktiva, nejvíce však mezi roky 2011 a 2012, kdy byl meziroční nárůst celkových aktiv o 72%. Majoritní položkou celkových aktiv je, jako u většiny zemědělských podniků, dlouhodobý majetek.

Položka rozvahy	Období		Absolutní změna	Relativní změna v %
	2011	2012		
Dlouhodobý majetek	139 503	278 435	138 932	99,59
Dlouhodobý hmotný majetek	139 022	272 654	133 632	96,12
Dlouhodobý finanční majetek	481	5 781	5 300	1 101,87
Oběžná aktiva	51 288	51 352	64	0,12
Zásoby	25 680	36 808	11 128	43,33
Dlouhodobé pohledávky	27	27	0	0,00
Krátkodobé pohledávky	17 420	9 972	-7 448	-42,76
Krátkodobý finanční majetek	8 161	4 545	-3 616	-44,31
Časové rozlišení	620	384	-236	-38,06
AKTIVA CELKEM	191 411	330 171	138 760	72,49

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2012

Tab. 2. Horizontální analýza aktiv v období 2011 a 2012 (údaje v tis. Kč)

Položka rozvahy	Období		Absolutní změna	Relativní změna
	2012	2013		
Dlouhodobý majetek	278 435	295 731	17 296	6,21
Dlouhodobý hmotný majetek	272 654	289 950	17 296	6,34
Dlouhodobý finanční majetek	5 781	5 781	0	0,00
Oběžná aktiva	51 352	88 554	37 202	72,45
Zásoby	36 808	45 138	8 330	22,63
Dlouhodobé pohledávky	27	27	0	0,00
Krátkodobé pohledávky	9 972	21 365	11 393	114,25
Krátkodobý finanční majetek	4 545	22 024	17 479	384,58
Časové rozlišení	384	234	-150	-39,06
AKTIVA CELKEM	330 171	384 519	54 348	16,46

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2013

Tab. 3. Horizontální analýza aktiv v období 2012 a 2013 (údaje v tis. Kč)

Dlouhodobý majetek

Společnost disponuje movitým i nemovitým majetkem. Movitý majetek je tvořen především zemědělskými stroji na obdělávání půdy a technologickým zařízením. Nemovitý majetek je tvořen budovami a pěstitelskými celky. Společnost svůj dlouhodobý majetek téměř zdvojnásobila v roce 2012. Zásluhu na tom má především dlouhodobý hmotný majetek, kdy byla společnost nucena nakoupit a zmodernizovat svůj stávající vozový park a taktéž nakoupila několik pozemků a budov. Nemalou částkou se na hmotném majetku podepsaly i investice do bioplynové stanice. Hodnota dlouhodobého finančního majetku vzrostla o 5,3 milionu, což je nárůst o 1100% v důsledku nákupu akcií. Mezi roky 2012 a 2013 už nárůst dlouhodobého majetku nebyl tak markantní a pohyboval se jenom kolem hodnoty 6%.

Oběžný majetek

Oběžný majetek vykazoval v prvních dvou letech stagnaci. Výrazněji vzrostly pouze zásoby a to o 43 % z 25,7 mil. Kč na 36,8 mil. Kč, na druhou stranu poklesly krátkodobé pohledávky o necelých 43 % z 17,4 mil. Kč na necelých 10 mil. Kč. Taktéž o obdobnou míru 44% poklesl krátkodobý finanční majetek. Nárůst zásob tedy vyrovnal pokles pohledávek a krátkodobého finančního majetku. Jistou míru oživení přinesl až rok 2013 a

to nárůstem oběžných aktiv o 72 % na 88,5 mil. Kč. Zásoby vzrostly o téměř 23 % na 45 mil. Kč a krátkodobé pohledávky vzrostly o více než 100 %, taktéž vzrostl krátkodobý finanční majetek a to dokonce o téměř 400 % na 22 mil. Kč. Finanční majetek představovaly především peněžní prostředky na bankovních účtech. Při pohledu na jednotlivé položky oběžného majetku si nelze nevšimnou kolísavého vývoje a vysoké fluktuace především krátkodobých pohledávek a finančního majetku.

Časové rozlišení

Časové rozlišení má neustále sestupnou tendenci a meziročně se jedná o relativní změnu přibližně 38 – 39 %. Položkou časového rozlišení jsou pouze náklady příštích období a za tři roky se tato položka snížila z 620 tis. Kč na 234 tis. Kč.

Pasiva

Položka rozvahy	Období		Absolutní změna	Relativní změna v %
	2011	2012		
Vlastní kapitál	127 098	130 859	3 761	2,96
Základní kapitál	83 325	83 325	0	0,00
Kapitálové fondy	0	11	11	n/a
Fondy ze zisku	23 855	40 971	17 116	71,75
VH minulých let	2 803	2 802	-1	-0,04
VH běžného období	17 115	3 750	-13 365	-78,09
Cizí zdroje	64 313	199 312	134 999	209,91
Rezervy	0	0	0	n/a
Dlouhodobé závazky	25 085	40 982	15 897	63,37
Krátkodobé závazky	6 516	22 970	16 454	252,52
Bankovní úvěry a výpomoci	32 712	135 360	102 648	313,79
Časové rozlišení	0	0	0	n/a
PASIVA CELKEM	191 411	330 171	138 760	72,49

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2012

Tab. 4. Horizontální analýza pasiv v období 2011 a 2012 (údaje v tis. Kč)

Položka rozvahy	Období		Absolutní změna	Relativní změna v %
	2012	2013		
Vlastní kapitál	130 859	150 142	19 283	14,74
Základní kapitál	83 325	83 325	0	0,00
Kapitálové fondy	11	11	0	0,00
Fondy ze zisku	40 971	44 721	3 750	9,15
VH minulých let	2 802	2 802	0	0,00
VH běžného období	3 750	19 283	15 533	414,21
Cizí zdroje	199 312	234 377	35 065	17,59
Rezervy	0	5 685	5 685	n/a
Dlouhodobé závazky	40 982	36 195	-4 787	-11,68
Krátkodobé závazky	22 970	26 207	3 237	14,09
Bankovní úvěry a výpomoci	135 360	166 290	30 930	22,85
Časové rozlišení	0	0	0	n/a
PASIVA CELKEM	330 171	384 519	54 348	16,46

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2013

Tab. 5 Horizontální analýza pasiv v období 2012 a 2013 (údaje v tis. Kč)

Z logiky věci vyplývá, že pokud společnost rozšiřuje svá aktiva, musí také zvyšovat svá pasiva. Ještě v roce 2011 byl v pasivech dominantní vlastní kapitál, který v následujících letech mírně rostl až na hodnotu 150 mil. Kč. Avšak v roce 2012 si společnost vzala úvěr přesahující částku 100 mil. Kč, což znamenalo nárůst cizích zdrojů o 210 % oproti roku předchozímu a poměr vlastního a cizího kapitálu se obrátil ve prospěch cizího kapitálu. Nárůst cizího kapitálu pokračoval i v následujícím roce o 17,6 % až na hodnotu 234 mil. Kč oproti 150 mil. Kč kapitálu vlastního.

Dlouhodobé závazky se v roce 2012 zvýšily o 63 % na hodnotu 41 mil Kč s následným poklesem o 12 % na 36 mil. Kč v roce 2013. Krátkodobé závazky se naopak zvyšovaly ve všech letech, z hodnoty 6,5 mil. Kč v roce 2011 na 23 mil. Kč v roce 2012 s nárůstem o 253 % a v roce 2013 až na 26 mil. Kč s meziroční relativní změnou o 14 %. Bankovní úvěr si společnost vzala na obměnu strojového parku a na vybudování bioplynové stanice.

Základní kapitál zůstal ve zkoumaných letech nezměněn. Fondy tvořené ze zisku vykazovaly ve sledovaném období konstantní růst nejvíce však v roce 2012, kdy bylo z předchozího roku do fondu přiděleno více, než 17 mil. Kč, to znamená nárůst o téměř 72 %.

Výsledek hospodaření minulých let se ve sledovaném období pohyboval na částce 2,8 mil. Kč a zůstal téměř nezměněn a také představoval nejmenší částku v položkách vlastního kapitálu. Na druhou stranu výsledek hospodaření běžného období vykazoval značně rozdílných hodnot, kdy v roce 2012 poklesl o 78 % na hodnotu 3,75 mil. Kč a v roce 2013 skokově vzrostl o 414 % na 19,3 mil. Kč. Společnost tedy vykazovala zisk ve všech sledovaných letech, avšak jeho výše byla značně rozdílná.

7.3 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZY VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

Položka VZZ	Období		Absolutní změna	Relativní změna v %
	2011	2012		
Výkony	91 024	182 205	**91 181**	**100,17**
Tržby z prodeje výrobků a služeb	93 436	63 294	**-30 142**	**-32,26**
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-3 257	12 118	**15 375**	**-472,06**
Aktivace	845	106 793	**105 948**	**12538,22**
Výkonová spotřeba	59 760	163 017	**103 257**	**172,79**
Přidaná hodnota	31 264	19 188	**-12 076**	**-38,63**
Osobní náklady	16 402	16 920	**518**	**3,16**
Daně a poplatky	1 102	1 181	**79**	**7,17**
Odpisy DHM a DNM	8 497	10 219	**1 722**	**20,27**
Ostatní provozní náklady	1 910	2 606	**696**	**36,44**
Ostatní provozní výnosy	15 734	18 523	**2 789**	**17,73**
PROVOZNÍ VH	19 750	5 796	**-13 954**	**-70,65**
Výnosové úroky	4	3	**-1**	**-25,00**
Ostatní finanční výnosy	483	773	**290**	**60,04**
Nákladové úroky	1 924	3 875	**1 951**	**101,40**
Ostatní finanční náklady	283	126	**-157**	**-55,48**
FINANČNÍ VH	-1 720	-3 225	**-1 505**	**87,50**
Daň z příjmů z běžné činnosti	915	750	**-165**	**-18,03**
VH ZA BĚŽNOU ČINNOST	17 115	1 821	**-15 294**	**-89,36**
Mimořádné výnosy	0	1 929	**1 929**	**n/a**
Mimořádné náklady	0	0	**0**	**n/a**
MIMOŘÁDNÝ VH	0	1 929	**1 929**	**n/a**
VH ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ	17 115	3 750	**-13 365**	**-78,09**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2012

Tab. 6. Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v období 2011 a 2012 (údaje v tis. Kč)

Položka VZZ	Období		Absolutní změna	Relativní změna v %
	2012	2013		
Výkony	182 205	139 319	-42 886	-23,54
Tržby z prodeje výrobků a služeb	63 294	68 737	5 443	8,60
Změna stavu zásob vlastní činnosti	12 118	7 327	-4 791	-39,54
Aktivace	106 793	63 255	-43 538	-40,77
Výkonová spotřeba	163 017	125 251	-37 766	-23,17
Přidaná hodnota	19 188	14 068	-5 120	-26,68
Osobní náklady	16 920	18 013	1 093	6,46
Daně a poplatky	1 181	1 120	-61	-5,17
Odpisy DHM a DNM	10 219	16 719	6 500	63,61
Ostatní provozní náklady	2 606	3 868	1 262	48,43
Ostatní provozní výnosy	18 523	65 461	46 938	253,40
PROVOZNÍ VH	5 796	32 098	26 302	453,80
Výnosové úroky	3	1	-2	-66,67
Ostatní finanční výnosy	773	1 272	499	64,55
Nákladové úroky	3 875	9 533	5 658	146,01
Ostatní finanční náklady	126	169	43	34,13
FINANČNÍ VH	-3 225	-8 429	-5 204	161,36
Daň z příjmů z běžné činnosti	750	4 386	3 636	484,80
VH ZA BĚŽNOU ČINNOST	1 821	19 283	17 462	958,92
Mimořádné výnosy	1 929	0	-1 929	-100,00
Mimořádné náklady	0	0	0	n/a
MIMOŘÁDNÝ VH	1 929	0	-1 929	-100,00
VH ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ	3 750	19 283	15 533	414,21

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2013

Tab. 7. Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v období 2012 a 2013 (údaje v tis. Kč)

Tržby z prodeje výrobků a služeb byly nejvyšší hned v prvním roce zkoumaného období, následoval strmý pokles o 32 % na 63 mil. Kč s následujícím mírným 9 % růstem na 68,7 mil. Kč. Položka změna stavu zásob vlastní činnosti se mezi lety 2011 a 2012 zvýšila o 15 mil. Kč, ale v roce 2013 opět poklesla o necelých 5 mil. Kč na hodnotu 7,3 mil. Kč. Aktivace v roce 2011 představují zanedbatelnou částku 845 000 Kč, v roce 2012 ovšem tato položka skokově narůstá v relativním vyjádření o 12 538 %, v absolutním vyjádření o 106 mil. Kč. Pokles této položky následuje o rok později a to o 43 mil. Kč, relativně o 41 %. Osobní náklady vykazovaly ve sledovaném období mírný růst, především pak v roce 2013. Daně a poplatky vykazovaly nejprve slabý růst a poté slabý pokles. Hodnota se pohybovala v rozmezí +-6 %. Odpisy dlouhodobého majetku neustále rostly v důsledku

nákupu nových strojů, budov a pozemků a v důsledku realizace bioplynové stanice. Největšího růstu zaznamenaly v roce 2013 na hodnotu 17 mil. Kč, meziročně v relativním vyjádření o 64 %. Ostatní provozní náklady, stejně jako ostatní provozní výnosy neustále rostly. Ostatní provozní náklady v roce 2012 vzrostly na 2,6 mil. Kč, meziročně tedy o 36 % a v roce 2013 nárůst pokračoval na téměř 4 mil. Kč, v relativním vyjádření o 48 %. Růst těchto nákladů kompenzoval konstantní růst ostatních provozních výnosů, nejvíce však v roce 2013 a to na hodnotu 65 mil. Kč, meziročně tedy o 253 %. Provozní výsledek hospodaření byl v roce 2011 v poměru s rokem 2012 vysoký. V roce 2012 byla vysoce ztrátová rostlinná výroba, což mělo za následek propad provozního výsledku hospodaření o 70 %. Rok 2013 byl z tohoto pohledu opět ziskový a nárůst činil 450 % oproti roku 2012 na hodnotu 26 mil. Kč. Ostatní finanční výnosy v obou meziročních srovnáních vykazovaly růst o více než 60 % oproti roku předchozímu na konečných 1 272 tis. Kč. Finanční výsledek hospodaření vykazoval ve zkoumaném období neustále záporné hodnoty, z toho důvodu, že nákladové úroky a ostatní finanční náklady neustále převyšovaly ostatní finanční výnosy. Největší propad nastal v roce 2013 vlivem zvýšených nákladových úroků. Výsledek hospodaření z běžné činnosti vykazoval zisk, avšak byl značně kolísavý. Největší propad nastal v druhém roce sledovaného období, kdy meziročně propadl o takřka 90 %. Rok 2013 byl opět ve znamení růstu, v porovnání s rokem 2012 to byl růst o více než 17 mil. Kč, v relativním vyjádření o 960 %. Mimořádné výnosy měly velmi zajímavý charakter. V roce 2012 vzrostly z nuly na téměř 2 mil. Kč, aby v dalším roce opět spadly na 0. Mimořádného výsledku hospodaření společnost dosáhla pouze v roce 2012, v ostatních letech byl nulový. Výsledek hospodaření za účetní období převážně kopíroval výsledek hospodaření za běžnou činnost. Vždy vykazoval zisk, avšak byl značně nevyrovnaný s propastnými rozdíly 13 – 15 mil. Kč.

Shrnutí výsledků horizontální analýzy a doporučení ke zlepšení

Výsledek hospodaření vykazoval v jednotlivých letech značných rozdílů. Toto kolísání bylo zapříčiněno především provozním výsledkem hospodaření a zápornými hodnotami finančního výsledku hospodaření. Společnost by měla zapracovat na zlepšení managementu rostlinné výroby, i když zemědělská činnost je značně ovlivněna klimatickými podmínkami. Další zlepšení by mělo následovat v oblasti finančního výsledku hospodaření a to především ve zmenšení nákladových úroků, protože tyto náklady neustále narůstají.

Při porovnání výsledků horizontální analýzy rozvahy zjistíme, že společnost neustále rozšiřuje svá aktiva a to především dlouhodobý majetek na úkor nárůstu cizích zdrojů. Je na snaze obměnit strojový park a investovat do nových technologií, které v budoucnu přinesou zisk. Avšak vysoký narůst cizích zdrojů není ideální volbou, a všechny tyto investice by měly být realizovány s dostatečným časovým odstupem, pro případ poklesu výnosů či jiných finančních problémů.

Z výsledků horizontální analýzy výkazu zisku a ztrát vyplívá, že společnost by se měla snažit o snižování nákladových položek především nákladových úroků a zvyšovat výnosové položky, případně najít jiné způsoby jak investovat volné peněžní prostředky a tím zlepšit finanční výsledek hospodaření.

8 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA

Při vertikální analýze dochází ke zkoumání položek v rámci jednoho období a porovnávají se části položek majetku a kapitálu. Tyto položky jsou pak vyjádřeny, jako procentuální části k určené základně.

8.1 Vertikální analýza rozvahy

Položka	Podíl na bilanční sumě					
	2011		2012		2013	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
AKTIVA CELKEM	191 411	100,00	330 171	100,00	**384 519**	**100,00**
Dlouhodobý majetek	139 503	72,88	278 435	84,33	**295 731**	**76,91**
Oběžná aktiva	51 288	26,79	51 352	15,55	**88 554**	**23,03**
Časové rozlišení	620	0,32	384	0,12	**234**	**0,06**
PASIVA CELKEM	191 411	100,00	330 171	100,00	**384 519**	**100,00**
Vlastní kapitál	127 098	66,40	130 859	39,63	**150 142**	**39,05**
Cizí zdroje	64 313	33,60	199 312	60,37	**234 377**	**60,95**
Časové rozlišení	0	0,00	0	0,00	**0**	**0,00**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 8. Vertikální analýza rozvahy v období 2011 - 2013

V Rolnické, a. s. dlouhodobě v aktivech převažuje dlouhodobý majetek nad oběžným majetkem. Je to dáno charakterem činnosti zemědělských podniků. Společnost ve sledovaném období neustále navyšovala dlouhodobý majetek. V roce 2011 tvořil dlouhodobý majetek 73 % z celkových aktiv, výraznější nárůst nastal v roce 2012, kdy dlouhodobý majetek zabíral 84 % z celkových aktiv, vyjádřeno v penězích 278 mil. Kč. Rok 2013 byl opět ve znamení nárůstu dlouhodobého majetku, avšak v procentuálním vyjádření zabíral o 7 % méně než v předchozím roce a to díky zvýšení oběžných aktiv. Dlouhodobý majetek je v Rolnické, a. s. tvořen především pozemky, budovami, stroji, pěstitelskými celky trvalých porostů a zvířaty. Oběžný majetek je tvořen především zásobami, krátkodobými pohledávkami a krátkodobým finančním majetkem. Zásoby jsou tvořeny výrobky, nedokončenou výrobou a mladými zvířaty. Pro bližší zkoumání lze uvést, že zásoby v zemědělských podnicích se většinou skládají z osiva, hnojiva, chemikálií, krmiv, zvířat nebo náhradních dílů a pohonných hmot. Velikost oběžných aktiv se v prvních dvou letech výrazně neměnila a zůstávala na částce 51 mil. Kč. Nárůst nastal až v roce 2013 a to na 89 mil. Kč. Poměr oběžných aktiv k celkovým aktivům vykazoval pokles jenom v roce 2012, kdy poklesl na 15,6 %, roky 2011 a 2013 byly víceméně

vyrovnané a pohybovaly se na 27 % v roce 2011 respektive 23 % v roce 2013. Časové rozlišení mělo sestupnou tendenci a ani v jednom roce nepřesáhlo hranici 0,5 %.

Vertikální analýza pasiv ukazuje, že ještě v roce 2011 byla zřejmá dominance vlastního kapitálu nad cizími zdroji a to dokonce dvojnásobně. Poměr činil 66 % vlastního k 34 % cizího kapitálu. Tento poměr se obrací v roce 2012, kdy cizí zdroje vzrostly na 60,4 % celkových pasiv a vlastní kapitál se blíží 40 %. Obdobný stav 60 % k 40 % setrvává i v roce 2013, ale absolutně obě položky vzrostly. Vlastní kapitál na 150 mil. Kč a cizí na 234 mil. Kč. V posledních dvou letech je největší položkou vlastního kapitálu základní kapitál, který zabírá více než polovinu a fondy tvořené ze zisku. Cizí zdroje pak tvoří z 70% bankovní úvěr a zbývající část dlouhodobé a krátkodobé závazky a rezervy.

Doporučení k vertikální analýze rozvahy

Při zkoumání výsledků vertikální analýzy, lze doporučit jenom snižování cizích zdrojů, protože v posledních dvou letech jsou v obráceném poměru, než je literaturou doporučovaný poměr 60 % vlastního kapitálu a 40 % cizího.

9 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ

Rozdílové ukazatele jsou jednoduché ukazatele, které se počítají pomocí rozdílu dvou položek aktiv nebo pasiv v absolutním vyjádření. Současně slouží jako podklad pro management podniku k analýze a řízení finanční situace podniku.

9.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovník kapitál lze vypočítat, jako rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Tento rozdíl značí volnou částku, která podniku zůstane po úhradě všech krátkodobých dluhů.

Položka	2011	2012	2013
Oběžná aktiva	51 288	51 352	88 554
Krátkodobé závazky	12 432	32 970	37 207
Čistý pracovní kapitál	**38 856**	**18 382**	**51 347**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 9. Čistý pracovní kapitál (údaje v tis. Kč)

Čistý pracovní kapitál vykazuje značně kolísavou tendenci. I přes toto kolísání hodnoty naznačují, že krátkodobé zdroje kryjí oběžná aktiva. Nejvyšších hodnot dosahuje ČPK v roce 2013, kdy oběžná aktiva prudce vzrostla. Přebytek oběžných aktiv slouží jako „finanční polštář“ neboli finanční rezervu, kterou společnost může využít k dalším svým aktivitám nebo k překonání nepříznivé finanční situace.

10 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ

Poměrové ukazatele jsou ideálním východiskem pro analýzu finančních výkazů. Tyto ukazatele vycházejí z podílového vztahu dvou nebo více ukazatelů. Poměry samy o sobě nemají žádný význam, z toho důvodu se ukazatele porovnávají s předchozími roky nebo se porovnávají s jinými podniky se stejným zaměřením. (Lemarck, 2003,)

10.1 UKAZATELE LIKVIDITY

Analýza likvidity zahrnuje ty aktiva, která jsou schopna se rychle přeměnit na peníze. Ukazatele krátkodobé likvidity zobrazují schopnost podniku dostát svým krátkodobým závazkům. To znamená, že čím větší je ukazatel, tím větší je likvidita. (Lemarck, 2003,)

Běžná likvidita

Ukazatel běžné likvidity udává, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky. Čím je tento ukazatel větší, tím lépe je podnik schopen hradit své krátkodobé závazky, pokud by oběžná aktiva proměnil na peníze.

Položka	2011	2012	2013
Oběžná aktiva	51 288	51 352	88 554
Krátkodobé závazky	12432	32 970	37 207
Běžná likvidita	**4,13**	**1,56**	**2,38**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 10. Běžná likvidita (údaje v tis. Kč)

Běžná likvidita převyšovala v roce 2011 krátkodobé závazky téměř čtyři krát. V roce 2012 tento ukazatel poklesl, avšak stále se nacházel nad minimální hranicí. Pokles byl zapříčiněn zvýšením hodnoty krátkodobých závazků. V roce 2013 pokrývaly 1 korunu krátkodobých závazků více než, 2 koruny oběžných aktiv a to díky zvýšení oběžného majetku. Společnost si v celém sledovaném období udržovala běžnou likviditu v doporučených mezích.

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita je vypočítána jako rozdíl oběžných aktiv a zásob k podílu krátkodobých závazků. Tento ukazatel vychází z běžné likvidity, kdy je jmenovatel očištěn o nejméně likvidní položku zásob.

Položka	2011	2012	2013
Oběžná aktiva	51 288	51 352	88 554
Zásoby	25 680	36 808	45 138
Kkrátkodobé závazky	12 432	32 970	37 207
Pohotová likvidita	**2,06**	**0,44**	**1,17**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 11. Pohotová likvidita (údaje v tis. Kč)

Dle literatury by pohotová likvidita neměla klesnout pod hodnotu 1. Tento případ, kdy pohotová likvidita klesla pod minimální hodnotu, nastal v roce 2012. Hodnota pohotové likvidity v tomto roce byla 0,44. Tato nízká hodnota značí, že společnost by musela rozprodávat své zásoby, aby byla schopna dostát svým krátkodobým závazkům. Roky 2011 a 2013 byly relativně stabilní a hodnota pohotové likvidity se pohybovala v doporučených mezích.

Okamžitá likvidita

Tento ukazatel vyjadřuje schopnost podniku hradit právě splatné závazky. V čitateli jsou uvedeny peněžní prostředky včetně ekvivalentů (peníze v hotovosti, na bankovním účtu a cenné papíry) a ve jmenovateli krátkodobé závazky.

Položka	2011	2012	2013
Peněžní prostředky	8 161	4 545	22 024
Krátkodobé závazky	12432	32 970	37 207
Okamžitá likvidita	**0,66**	**0,14**	**0,59**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 12. Pohotová likvidita (údaje v tis. Kč)

Ukazatel okamžité likvidity se vyvíjí obdobně, jako dva předchozí ukazatele likvidity. Nejvyšší hodnoty 0,66 dosahuje v prvním roce, s následným poklesem na minimální hranici v roce druhém a růstem ve třetím roce. I přes toto kolísání se ukazatel udržoval v letech 2011 a 2013 nad doporučené minimální hranici 0,2. Vysoká hodnota ukazatele v roce 2011 byla dána hlavně nízkým stavem krátkodobých závazků. Rostoucí krátkodobé závazky stlačili v následujícím roce ukazatel na minimální hodnotu 0,14, při tomto stavu už není zaručovaná likvidita. Rok 2013 rostoucí krátkodobé závazky vykompenzoval nárůstem peněžních prostředků a likviditou 0,59.

Shrnutí výsledků likvidity a doporučení ke zlepšení

Výsledky analýzy likvidity ukazují, že společnost si udržovala ukazatele likvidity v doporučených mezích hlavně v letech 2011 a 2013. Rok 2012 byl ve znamení velmi nízkých hodnot těchto ukazatelů. Ke zlepšení ukazatelů likvidity by bylo vhodné přistoupit k optimalizaci zásob tak, aby nedošlo k výpadku dodávek a taktéž zefektivnit inkaso pohledávek od odběratelů aby společnost měla rychleji peněžní prostředky k úhradě.

10.2 Analýza rentability

Ukazatele rentability neboli výnosnosti se používají pro posouzení efektivnosti hospodaření podniku. Analýza rentability patří k nejdůležitějším charakteristikám činnosti podniku. Pomocí této analýzy získáme přehled o výnosnosti vloženého kapitálu do organizace.

Rentabilita celkových aktiv

Ukazatel rentability celkových aktiv, získáme podílem zisku před zdaněním a úroky (EBIT) a celkových aktiv vložených do podniku. Tento ukazatel určuje kolik haléřů zisku, přináší jedna koruna vložených aktiv.

Položka	2011	2012	2013
EBIT	19 750	5 796	32 098
Celková aktiva	191 411	330 171	384 519
Rentabilita celkových aktiv	**10,32%**	**1,76%**	**8,35%**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 13. Rentabilita celkových aktiv (údaje v tis. Kč)

Rentabilita celkových aktiv v posledních třech letech vykazovala značnou fluktuaci. V roce 2011 se pohybovala kolem 10 haléřů zisku na 1 korunu vložených aktiv, zatímco v roce 2012 následoval značný propad, kdy 1 koruna vložených aktiv přinášela necelé 2 haléře zisku. Na tomto propadu se značnou mírou podílel pokles zisku a investice do pořízení nových aktiv. Rok 2013 byl z pohledu rentability opět rostoucí a to díky mimořádným ziskům.

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu, vyjadřuje schopnost podniku efektivně reprodukovat vlastní kapitál, tzn. kapitál vložený vlastníky podniku. Ukazatel dává do poměru v čitateli zisk po zdanění a ve jmenovateli vlastní kapitál.

Položka	2011	2012	2013
EAT	17 115	3 750	19 283
Vlastní kapitál	127 098	130 859	150 142
Rentabilita vlastního kapitálu	**13,47%**	**2,87%**	**12,84%**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 14. Rentabilita vlastního kapitálu (údaje v tis. Kč)

V letech 2011 a 2013 dosahovala rentabilita vlastního kapitálu poměrně vysoké hodnoty kolem 13 %. Tohoto výsledku bylo dosaženo vysokými zisky. Zisk ovšem rapidně poklesl v roce 2012 a s ním i rentabilita vlastního kapitálu na hodnotu necelých 3 %. Pokud by hodnota ukazatele v roce 2012 byla ještě nižší, bylo by vhodné raději investovat do cenných papírů, bankovních produktů nebo státních dluhopisů.

Rentabilita tržeb

Ukazatel rentability tržeb je vyjádřen, jako poměr zisku před zdaněním a úroky k tržbám. Výsledek nám udává, kolik haléřů zisku před zdaněním přinášela 1 koruna tržeb. Společně s rentabilitou tržeb bývá uváděn i ukazatel nákladovosti. Tento ukazatel je vypočítán, jako 1 – rentabilita tržeb.

Položka	2011	2012	2013
EBIT	19 750	5 796	32 098
Tržby	94 489	65 428	71 054
Rentabilita tržeb	**0,21**	**0,09**	**0,45**
Nákladovost tržeb	**79,10%**	**91,14%**	**54,83%**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 15. Rentabilita a nákladovost tržeb (údaje v tis. Kč)

Společnost byla ve všech letech schopna vytvořit zisk, avšak zisk vykazoval značně kolísavou tendenci. V roce 2011 přinášela 1 koruna tržeb 21 haléřů zisku před zdaněním. Propad nastal v roce 2012, kdy rentabilita tržeb poklesla na necelou polovinu a přinášela 9 haléřů zisku na 1 Kč tržeb. V tomto ohledu rekordní rok 2013 přinášel 45 haléřů zisku na 1 Kč tržeb. Další tzv. haléřový ukazatel nákladovost tržeb vypočítaný jako 1 – ROS, ukazuje, že nejvyšší náklady, na získání 1 Kč tržeb, podnik vynaložil v roce 2012 a to téměř 91 haléřů. Obecnou snahu o co nejnižší hodnotu tohoto ukazatel splnil rok 2013, kdy hodnota byla téměř 55 haléřů nákladů na 1 Kč tržeb.

Shrnutí výsledků rentability a doporučení ke zlepšení

Ukazatele rentability dosahovaly kladných čísel v průběhu celého sledovaného období, ale s poněkud velkými rozdíly, především v roce 2012 byla hodnota všech ukazatelů nízká. Pokles ukazatele v tomto roce zapříčinil především pokles zisku. Rentabilita celkových aktiv a vlastního kapitálu byla uspokojivá v letech 2011 a 2013. Rentabilita tržeb zase dosahovala největších hodnot v roce 2013. Nákladovost tržeb dosahovala vysokých hodnot v prvních dvou letech, až v roce 2013 poklesla na hodnotu 53 haléřů na 1 Kč tržeb. Pro zlepšení ukazatelů rentability by společnost měla zlepšit hospodaření s vlastním majetkem a kapitálem a taktéž zvýšit provozní výsledek hospodaření.

10.3 Analýza aktivity

Tato analýza ukazuje, jak společnost řídí svá aktiva. Ukazatel počtu obrátek zobrazuje, kolikrát zásoba generuje zisk v průběhu časového úseku, nejčastěji jednoho roku. Doba obratu ukazuje, kolik dní je zásoba držena na skladě, než je vyskladněna. V obecné rovině je žádoucí doba obratu co nejmenší a počet obrátek co největší. (Lemarck, 2003,)

Obrat zásob

Ukazatel obratu zásob porovnává roční tržby se zásobami, tedy tokovou a stavovou veličinu. Obrat zásob zjišťuje, kolikrát během roku je každá položka zásob naskladněna a znovu prodána. Pro zpřesnění ukazatele je vhodné použít průměrnou roční zásobu.

Položka	2011	2012	2013
Tržby	94 489	65 428	71 054
Průměrná zásoba	26 863	31 244	40 973
Obrat zásob	**3,52**	**2,09**	**1,73**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 16. Obrat zásob (údaje v tis. Kč)

Obrat zásob vykazoval ve sledovaném období nízkých hodnot veskrze odpovídající zaměření podniku a navíc měl klesající charakter. Důvodem byl růst zásob a pokles tržeb, pokles tržeb byl dán především nízkými prodejními cenami. Společnost měla především v roce 2013 vysoké stavy zásob, které na sebe vázaly další finanční prostředky nutné ke skladování. Tyto vysoké stavy zásob jsou způsobeny tím, že společnost od roku 2012, pěstuje značnou část komodit rostlinné výroby, pro svoji potřebu, jako biomasu resp. palivo pro bioplynovou stanici. Tudíž tyto zásoby teprve budou přes bioplynovou stanici zhodnoceny. Pro zlepšení ukazatele obratu zásob by bylo vhodné, zefektivnit postup při výrobě biomasy a zprovoznit bioplynovou stanici do plného provozu, čímž by se snížila zásoba biomasy a zvýšili tržby.

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob zobrazuje průměrný počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podniku až do jejich prodeje. V zemědělství se tento ukazatel pohybuje ve vyšších hodnotách, protože výroba komodity rostlinné či živočišné povahy je zpravidla delší, než výroba jiných druhů zásob v jiných odvětvích průmyslu.

Položka	2011	2012	2013
Tržby	94 489	65 428	71 054
Průměrná zásoba	26 863	31 244	40 973
Doba obratu zásob	**102,35**	**171,91**	**207,59**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 17. Doba obratu zásob (údaje v tis. Kč)

Doba obratu zásob se ve sledovaném období neustále prodlužovala. Rok 2011 vykazoval ještě ideální hodnotu 102 dnů, bylo to dáno především charakterem plodin, které společnost pěstovala a také tím, že tyto plodiny byly schopny prodeje téměř okamžitě. V následujícím roce nastala změna v charakteru pěstovaných plodin a společnost si začala budovat větší množství zásob, jako biomasu pro vlastní potřebu, tento trend pokračoval i v následujícím roce 2013, kdy doba obratu dosáhla svého vrcholu 208 dnů. V roce 2014 se předpokládá konsolidace ukazatelů obratu zásob a doby obratu zásob právě z důvodů zhodnocení zásob přes bioplynovou stanici.

Obrat celkových aktiv

Ukazatel obratu celkových aktiv poměřuje roční tržby s celkovými aktivy a udává, jak podnik využívá svůj majetek. Ukazatel by měl nabývat hodnot větších než 1 a platí, čím vyšší hodnota ukazatele tím lépe.

Položka	2011	2012	2013
Tržby	94 489	65 428	71 054
Aktiva	191 411	330 171	384 519
Obrat aktiv	**0,49**	**0,20**	**0,18**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 18. Obrat aktiv (údaje v tis. Kč)

Obrat celkových aktiv vykazoval ve sledovaném období, klesající charakter a hodnota ukazatelů v jednotlivých letech byla hluboko pod minimální hranicí. Rok 2013 na tom byl zdaleka nejhůř, kdy na 1 korunu aktiv připadalo pouze 0,18 Kč tržeb. Tento jev způsobil především rychle rostoucí celková aktiva a pokles tržeb v roce 2012. Ke zlepšení ukazatele

by měla společnost razantně zvýšit své zisky, případně přistoupit k prodeji alespoň části svého majetku.

Obrat pohledávek

Ukazatel obratu pohledávek značí, počet obrátek za období, tj. jak rychle jsou pohledávky přeměněny na peníze. Tento ukazatel je vypočten jako podíl tržeb a průměrných pohledávek z obchodních vztahů. Hodnota ukazatele by měla být co nejvyšší.

Položka	2011	2012	2013
Tržby	94 489	65 428	71 054
Průměrná pohledávka	7 927	10 178	5 578
Obrat pohledávek	**11,92**	**6,43**	**12,74**

Zdroj*:* Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 19. Obrat pohledávek (údaje v tis. Kč)

Obrat pohledávek dosahoval v letech 2011 a 2013 poměrně vysokých hodnot, kdy byly pohledávky splaceny přibližně 12 krát za rok. Propad nastal v roce 2012 na hodnotu 6,43 z důvodů propadu tržeb a nárůstu pohledávek.

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek značí, počet dnů, za které jsou pohledávky splaceny. Tedy kolik dnů trvá odběratelům, než splatí svoje dluhy. Ukazatel se vypočítá, když se do čitatele dosadí průměrné pohledávky z obchodních vztahů a do jmenovatele denní tržba na fakturu.

Položka	2011	2012	2013
Tržby	94 489	65 428	71 054
Průměrná pohledávka	7 927	10 178	5 578
Doba obratu pohledávek	**30,20**	**56,00**	**28,26**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 20. Doba obratu pohledávek (údaje v tis. Kč)

Platební morálka odběratelů, byla nejlepší v letech 2011 a 2013, kdy průměrná doba splatnosti pohledávek byla přibližně 30 dní, což téměř odpovídalo průměrné době splatnosti vystavených faktur. Téměř dvojnásobný nárůst nastal v druhém roce sledovaného období. Tento nárůst zapříčinil zvýšení pohledávek.

Shrnutí výsledků aktivity a doporučení ke zlepšení

Obrat zásob odpovídal zaměření podniku. Hlavním důvodem poklesu hodnot ukazatele byl pokles tržeb. Ke zlepšení obratu zásob by bylo vhodné zvýšit tržby a optimalizovat množství zásob s ohledem na problémy zemědělské výroby. Doba obratu zásob neustále vzrůstala a pohybovala se na hodnotách vyšších než 100 dnů. Zemědělská výroba je specifická dlouhou dobou obratu zásob a je velmi obtížné ji ovlivnit. Obrat celkových aktiv vykazoval velmi nízkých hodnot, zlepšení by přinesl alespoň částečný prodej aktiv nebo nárůst tržeb. Obrat pohledávek dosahoval uspokojivých výsledků v letech 2011 a 2013, kdy byly pohledávky spláceny přibližně 12 krát za rok. Doba obratu pohledávek víceméně odpovídala splatnosti vystavených faktur. A platební morálka odběratelů byla velmi dobrá.

10.4 Analýza zadluženosti

Analýza zadluženosti ukazuje rozsah, v jakém podnik používá dluhy k financování svých investic a jak dobře zvládá splácet své dlužné závazky. Z toho lze vyvodit, že společnost, která je neschopna splácet své dluhy nebo včasně hradit úroky, může skončit v platební neschopnosti případně bankrotem. Pozitivem je, že cizí kapitál přináší pro podnik daňové výhody. (Lemarck, 2003,)

Celková zadluženost

Celková zadluženost je vypočtena jako podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům. Hodnota ukazatele je doporučována co nejnižší z toho důvodu, že čím větší je podíl cizího kapitálu, tím větší je riziko ztráty věřitelů. Naopak vlastníci požadují, aby byl tento ukazatel co nejvyšší.

Položka	2011	2012	2013
Cizí zdroje	64 313	199 312	234 377
Aktiva celkem	191 411	330 171	384 519
Celková zadluženost	**33,60%**	**60,37%**	**60,95%**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 21. Celková zadluženost (údaje v tis. Kč)

Z analýzy celkové zadluženosti plyne, že společnost v posledních dvou letech využívá k financování svých činností převážně cizí kapitál. Cizí kapitál narostl především díky bankovnímu úvěru, který společnost získala v roce 2012 na obnovu strojového parku a výstavbu bioplynové stanice. Ideální stav zadluženosti panoval v roce 2011, kdy se ukazatel pohyboval na hodnotě 33,6%.

Koeficient zadluženosti

Koeficient zadluženosti porovnává cizí kapitál k vlastnímu a je důležitým ukazatele především pro banku v případě, že společnost chce žádat o úvěr. Pokud je ukazatelem překročena pomyslná hranice 100 %, stává se podnik pro banku vysoce rizikovým.

Položka	2011	2012	2013
Cizí kapitál	64313	199 312	234 377
Vlastní kapitál	127098	130 859	150 142
Míra zadluženosti	**51%**	**152%**	**156%**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 22. Koeficient zadluženosti (údaje v tis. Kč)

Ve sledovaném období se míra zadluženosti neustále zvětšovala. Největší skok nastal v roce 2012 a to o celých 100 %. Koeficient zadluženosti roste společně s celkovou zadlužeností a hodnotu ukazatele v roce 2013 nelze podceňovat, protože překročila 1,5 násobek vlastního kapitálu, který je považován za maximálně přípustný.

Ukazatel úrokového krytí

Tento ukazatel poskytuje informace o tom, kolikrát převyšuje zisk před zdaněním a úroky nákladové úroky. Pokud tento ukazatel klesne k hodnotě 1, pak je všechen zisk určen k zaplacení úroků a firma se ocitá v krizi.

Položka	2011	2012	2013
EBIT	**19 750**	**5 796**	**32 098**
Nákladové úroky	**1 924**	**3 875**	**9 533**
Úrokové krytí	**10,27**	**1,50**	**3,37**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 23. Úrokové krytí (údaje v tis. Kč)

Nákladové úroky ve sledovaném období neustále rostly a hodnoty EBIT značně kolísaly. V roce 2011 a 2013 byla společnost schopna hradit své úroky, rok 2012 na tom byl o poznání hůře především z důvodů nízkého provozního zisku.

Shrnutí výsledků zadluženosti a doporučení ke zlepšení

Z analýzy zadluženosti vyplývá, že společnost používá, především v posledních dvou letech, k financování cizí kapitál a celková zadluženost se pohybuje na úrovni přesahující 60 %. Koeficient zadluženosti je taktéž v letech 2012 a 2013 vysoký a překračuje hodnotu 1,5 násobku vlastního kapitálu. Ukazatel úrokového krytí má kolísavou hodnotu a od roku 2012 se drží na nízkých hodnotách, které jsou způsobeny rostoucími nákladovými úroky. Společnost by se měla snažit především o snížení zadluženosti společnosti, která značně převyšuje doporučované hodnoty.

11 ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ

11.1 Du Pont diagram

Du Pontova analýza vychází z rozkladu ukazatele ROE, neboli rentability vlastního kapitálu. Tento ukazatel je považován za základ analýzy soustav ukazatelů. Tento tzv. pyramidový rozklad se skládá z tří ukazatelů, ze ziskové marže, obratu aktiv a pákového ukazatele.

Položka	2011	2012	2013
EAT	**17 115**	**3 750**	**19 283**
Tržby	**94 489**	**65 428**	**71 054**
Zisková marže	0,18	0,06	0,27
Tržby	**94 489**	**65 428**	**71 054**
Aktiva	**191 411**	**330 171**	**384 519**
Obrat aktiv	0,49	0,20	0,18
Aktiva	**191 411**	**330 171**	**384 519**
VK	**127 098**	**130 859**	**150 142**
Pákový ukazatel	1,51	2,52	2,56
Rentabilita VK	**13,47%**	**2,87%**	**12,84%**

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 24. Du Pont diagram – rozklad rentability vlastního kapitálu (údaje v tis. Kč)

Rentabilita vlastního kapitálu vykazovala kolísavé hodnoty, největší propad nastal ve druhém roce sledovaného období, kdy rentabilita poklesla o více než 10%. Tento propad nastal především nárůstem aktiv a poklesem tržeb a výsledku hospodaření za účetní období. To mělo za následek pokles ziskové marže a pokles celé rentability vlastního kapitálu. I přes tento propad společnost dosáhla kladných čísel rentability. Obrat aktiv vykazoval po celou dobu klesající tendenci a byl hluboko pod doporučenou hodnotou 1. Jediný ukazatel, který vykazoval ve sledovaném období rostoucí charakter, byl pákový ukazatel (ukazatel finanční páky). Tento růst byl zapříčiněn rostoucím zadlužením společnosti. Společnost by měla zvýšit především ukazatel obratu aktiv alespoň zvýšením svých tržeb na úroveň roku 2011 nebo snížením nákladových úroků.

11.2 Tafflerův model

Tento model používá čtyři poměrové ukazatele, které se dosazují do modifikované rovnice Tafflerova modelu. Poměrové ukazatele se vypočítají jako podíly položek uvedených v následující tabulce.

Položka	2013	2012	2011
Výsledek hospodaření před zdaněním	**23 669**	**4 500**	**18 030**
Krátkodobé závazky	**26 207**	**22 970**	**6 516**
R1	0,90	0,20	2,77
Oběžná aktiva	**88 554**	**51 352**	**51 288**
Cizí zdroje	**234 377**	**199 312**	**64 313**
R2	0,38	0,26	0,80
Krátkodobé závazky	**26 207**	**22 970**	**6 516**
Aktiva	**384 519**	**330 171**	**191 411**
R3	0,07	0,07	0,03
Tržby	**71 054**	**65 428**	**94 489**
Aktiva	**384 519**	**330 171**	**191 411**
R4	0,18	0,20	0,49

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2011 - 2013

Tab. 25. Poměrové ukazatele Tafflerova modelu (údaje v tis. Kč)

Po vypočtení těchto čtyř hodnot je dosadíme do modifikovaného tvaru Tafflerova modelu:

$$ZT = 0{,}53 \times R1 + 0{,}13 \times R2 + 0{,}18 \times R3 + 0{,}16 \times R4 \quad (20)$$

Položka	2011	2012	2013
0,53R1	1,467	0,104	0,479
0,13R2	0,104	0,033	0,049
0,18R3	0,006	0,013	0,012
0,16R4	0,078	0,031	0,029
ZT	**1,654**	**0,181**	**0,569**

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 26. Výsledné hodnoty Tafflerova modelu

Z vypočítaných hodnot můžeme vidět, že nejvyšší pravděpodobnost bankrotu měla společnost v roce 2012, kdy ukazatel nedosáhl ani potřebné minimální hodnoty 0,2.

Hodnota 0,18 znamenala velkou pravděpodobnost bankrotu. Naopak nejmenší pravděpodobnost bankrotu a nejvyšší hodnota Tafflerova modelu byla v roce 2011. Rok 2013 byl opět ve znamení růstu tohoto bankrotního modelu.

11.3 INDEXY IN

IN99

Položka	2011	2012	2013
A aktiva/ cizí zdroje	2,98	1,66	1,64
C EBIT/ celková aktiva	0,10	0,02	0,08
D celkové výnosy/ celková aktiva	0,49	0,19	0,18
E oběžná aktiva/ krátkodobé závazky a úvěry	4,13	1,56	2,38

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 27. Poměrové ukazatele Indexu IN99

Po doplnění do rovnice:

$$IN99 = -0{,}017 \times A + 4{,}573 \times C + 0{,}481 \times D + 0{,}015 \times E \quad (21)$$

Položka	2011	2012	2013
0,17A	-0,51	-0,28	-0,28
4,573C	0,47	0,08	0,38
0,481D	0,23	0,09	0,09
0,015E	0,06	0,02	0,04
IN99	**0,26**	**-0,09**	**0,22**

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 28. Výsledné hodnoty Indexu IN99

Hodnoty indexu IN99 byly ve sledovaném období na hodnotách blízkých nule. Rok 2012 byl dokonce významný tím, že hodnota tohoto indexu byla záporná. Podnik tedy v každém roce sledovaného období tvořil pro vlastníka zápornou hodnotu ekonomického zisku.

IN05

Položka	2011	2012	2013
A aktiva/ cizí zdroje	2,98	1,66	1,64
B EBIT/ nákladové úroky	10,27	1,50	3,37
C EBIT/ celková aktiva	0,10	0,02	0,08
D celkové výnosy/ celková aktiva	0,49	0,19	0,18
E oběžná aktiva/ krátkodobé závazky a úvěry	4,13	1,56	2,38

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 29. Poměrové ukazatele Indexu IN05

Po doplnění do rovnice:

$$IN05 = 0{,}13 \times A + 0{,}04 \times B + 3{,}97 \times C + 0{,}21 \times D + 0{,}09 \times E \quad (22)$$

Položka	2011	2012	2013
0,13A	0,39	0,22	0,21
0,04B	0,41	0,06	0,13
3,97C	0,41	0,07	0,33
0,21D	0,10	0,04	0,04
0,09E	0,37	0,14	0,21
IN05	**1,68**	**0,53**	**0,93**

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 30. Výsledné hodnoty Indexu IN05

Podle vypočítaných výsledků vykazovala firma největší finanční problémy v roce 2012, kdy index poklesl pod minimální hranici 0,9 na hodnotu 0,53. Tento propad značil ohrožení vážnými finančními problémy. V roce 2011 byla finanční situace posouzena jako uspokojivá. Index se nacházel na hodnotě 1,68 tedy o 0,08 nad hodnotou, u které se předvídá uspokojivá finanční situace. V roce 2013 se společnost pohybovala v tzv. šedé zóně nevyhraněných výsledků.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo posoudit finanční zdraví společnosti Rolnická, a. s. S pomocí finanční analýzy poukázat na možné nedostatky, identifikovat problémové oblasti a navrhnout možnosti ke zlepšení.

K dosažení těchto cílů bylo použito poznatků uvedených v teoretické části, která nastínila možnosti finanční analýzy. Teoretická část byla zpracována především z odborných literárních publikací a internetových zdrojů.

V praktické části byla nejprve představena společnost včetně její historie, předmětu podnikání a koncepce. Všechny údaje vycházely z účetních výkazů společnosti. Nejprve byla provedena horizontální analýza jednotlivých výsledků hospodaření společnosti za posledních 5 let. Při této analýze bylo zjištěno, že společnost vykazuje značně kolísavých výsledků hospodaření. Další část horizontální analýzy byla věnována analýze rozvahy a výkazu zisku a ztrát. Vertikální analýza se týkala pouze rozvahy. Největší kapitolou praktické části byla analýza poměrových ukazatelů zaměřující se na likviditu, rentabilitu, aktivitu a zadluženost. Praktickou část doplnila ještě analýza čistého pracovního kapitálu a jako poslední analýza soustav ukazatelů. Do analýzy soustav ukazatelů byly vybrány Du Pontů diagram, Tafflerův bankrotní model a Indexy IN99 a IN05.

Finanční analýza Rolnické, a. s. odhalila problémy především v oblasti kolísání hodnot provozního výsledku hospodaření a vysoké poměru cizího kapitálu k vlastnímu. Ukazatele rentability a likvidity se většinou držely v doporučených hodnotách avšak i tady docházelo ke značným výkyvům ukazatelů. Analýza aktivity ukázala velmi zajímavé výsledky, kdy v oblasti řízení aktiv společnost nevykazovala nejlepších výsledků, zatímco v oblasti řízení pohledávek byla společnost velmi úspěšná. Z analýzy ukazatelů zadluženosti vyplývá, že společnost neustále zvyšovala svou zadluženost a ukazatele zadluženosti dosahovaly značně vysokých hodnot. Společnosti byla doporučena především optimalizace zásob, lepší hospodaření s vlastním majetkem a především snižování nákladů a zadluženosti. Všechny tyto doporučení by se měly vzít v potaz s ohledem na vysokou sezónnost zemědělské výroby.

Doufám, že mnou provedená finanční analýza a navržená opatření pomohou zlepšit finanční situaci podniku a umožní její další rozvoj.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ, 2007. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vydání. Praha: Ekopress. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
2. Interní materiály firmy Rolnická, a. s., 2009 - 2013
3. KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA, 2005. *Finanční analýza: krok za krokem*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck. 137 s. ISBN 80-717-9321-3.
4. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. rozšířené. vydání. Praha: Grada. 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
5. KRÁLOVÁ, Irena, 2011. *Finanční analýza: pro střední a vyšší hotelové školy*. 1. vydání. Praha: Fortuna. 128 s. ISBN 978-80-7373-060-4.
6. LANDA, Martin, 2007. *Finanční plánování a likvidita*. 2. vydání. Brno: Computer Press. 180 s. ISBN 978-80-251-1492-6.
7. MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ, 2006. *Finanční analýza*. 2. přepracované vydání. Praha: ASPI. 228 s. ISBN 80-735-7219-2.
8. NEUMAIEROVÁ, Inka a Ivan NEUMAIER, 2002. *Výkonnost a tržní hodnota firmy*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing. 215 s. ISBN 80-247-0125-1.
9. NÝVLTOVÁ, Romana a Pavel MARINIČ, 2010. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing. 204 s. ISBN 978-80-247-3158-2.
10. PAVELKOVÁ, Drahomíra a Adriana KNÁPKOVÁ, 2005. *Výkonnost podniku z pohledu finančního manažera*. Praha: Linde. 302 s. ISBN 80-861-3163-7.
11. RŮČKOVÁ, Petra, 2007. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1.
12. RUSSEL, Philip, 2004. Financial Analysis [online]. [cit. 2014-02-27].
13. Dostupné z www: http://faculty.philau.edu/lermackh/financial_analysis.htm
14. SEDLÁČEK, Jaroslav, 2009. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualizované vydání. Brno: Computer Press. 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

15. STROUHAL, Jiří, 2006. *Finanční řízení firmy v příkladech: [co odhalí finanční analýza : kdy je investice výhodná]*. 1. vydání. Brno: Computer Press. 178 s. ISBN 80-251-0913-5.
16. SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ, 2010. *Podniková ekonomika*. 5. přepracované a doplněné vydání. Praha: C.H. Beck. 445 s. ISBN 978-80-7400-336-3.
17. VOCHOZKA, Marek, 2011. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing. 246 s. ISBN 978-80-247-3647-1.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DIČ Daňové identifikační číslo

EAT Zisk po zdanění

EBIT Zisk před úroky a zdaněním

IČO Identifikační číslo

ha Hektar

MW Megawatt

OR Obchodní rejstřík

ROA Rentabilita aktiv

ROE Rentabilita vlastního kapitálu

ROI Rentabilita investovaného kapitálu

ROS Rentabilita tržeb

VH Výsledek hospodaření

VZZ Výkaz zisku a ztrát

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Schéma organizační struktury podniku 34

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Výsledky hospodaření Rolnické, a. s., 2009 - 2013 36
Tab. 2. Horizontální analýza aktiv v období 2011 a 2012 37
Tab. 3. Horizontální analýza aktiv v období 2012 a 2013 38
Tab. 4. Horizontální analýza pasiv v období 2011 a 2012 39
Tab. 5 Horizontální analýza pasiv v období 2012 a 2013 40
Tab. 6. Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v období 2011 a 2012 41
Tab. 7. Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v období 2012 a 2013 42
Tab. 8. Vertikální analýza rozvahy v období 2011 - 2013 45
Tab. 23. Čistý pracovní kapitál (údaje v tis. Kč) 47
Tab. 20. Běžná likvidita (údaje v tis. Kč) 48
Tab. 21. Pohotová likvidita (údaje v tis. Kč) 49
Tab. 22. Pohotová likvidita (údaje v tis. Kč) 49
Tab. 9. Rentabilita celkových aktiv (údaje v tis. Kč) 50
Tab. 10. Rentabilita vlastního kapitálu (údaje v tis. Kč) 51
Tab. 11. Rentabilita a nákladovost tržeb (údaje v tis. Kč) 52
Tab. 12. Obrat zásob (údaje v tis. Kč) 53
Tab. 13. Doba obratu zásob (údaje v tis. Kč) 54
Tab. 14. Obrat aktiv (údaje v tis. Kč) 54
Tab. 15. Obrat pohledávek (údaje v tis. Kč) 55
Tab. 16. Doba obratu pohledávek (údaje v tis. Kč) 55
Tab. 17. Celková zadluženost (údaje v tis. Kč) 57
Tab. 18. Koeficient zadluženosti (údaje v tis. Kč) 57
Tab. 19. Úrokové krytí (údaje v tis. Kč) 58
Tab. 24. Du Pont diagram – rozklad rentability vlastního kapitálu (údaje v tis. Kč) 59
Tab. 25. Poměrové ukazatele Tafflerova modelu (údaje v tis. Kč) 60
Tab. 26. Výsledné hodnoty Tafflerova modelu 60
Tab. 27. Poměrové ukazatele Indexu IN99 61
Tab. 28. Výsledné hodnoty Indexu IN99 61
Tab. 29. Poměrové ukazatele Indexu IN05 62
Tab. 30. Výsledné hodnoty Indexu IN05 62

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Výsledky hospodaření Rolnické, a. s., 2009 – 2013

SEZNAM PŘÍLOH

P I Rozvaha Rolnické, a. s. za rok 2013

PŘÍLOHA P I: ROZVAHA ROLNICKÉ, A. S. ZA ROK 2013

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů

ROZVAHA

(BILANCE)

ke dni 31.12.2013

(v celých tisících Kč)

IČ
65 27 89 41

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky

Rolnická a.s. Hroznová Lhota

Sídlo, bydliště nebo místo podnikání účetní jednotky

Hroznová Lhota 410
Hroznová Lhota
69663

označ	AKTIVA	řád	Běžné účetní období			Min.úč. období
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
a	b	c	1	2	3	4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	001	483 998	-99 479	384 519	330 171
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0	0
B.	**Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)**	**003**	**393 604**	**-97 873**	**295 731**	**278 435**
B. I.	**Dlouhodobý nehmotný majetek (ř.05 až 12)**	004	0	0	0	0
B. I. 1	Zřizovací výdaje	005	0	0	0	0
2	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006	0	0	0	0
3	Software	007	0	0	0	0
4	Ocenitelná práva	008	0	0	0	0
5	Goodwill	009	0	0	0	0
6	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	0	0	0	0
7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	0
8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012	0	0	0	0
B. II.	**Dlouhodobý hmotný majetek (ř.14 až 22)**	**013**	**387 823**	**-97 873**	**289 950**	**272 654**
B. II. 1	Pozemky	014	41 108	0	41 108	40 302
2	Stavby	015	138 260	-30 500	107 760	41 211
3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	175 535	-56 016	119 519	58 356
4	Pěstitelské celky trvalých porostů	017	23 912	-10 335	13 577	14 758
5	Dospělá zvířata a jejich skupiny	018	1 558	-565	993	1 014
6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	0	0	0	0
7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	6 843	0	6 843	106 426
8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	607	-457	150	10 587
9	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022	0	0	0	0
B. III.	**Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)**	**023**	**5 781**	**0**	**5 781**	**5 781**
B. III. 1	Podíly - ovládaná osoba	024	200	0	200	200
2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025	0	0	0	0
3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	5 581	0	5 581	5 581
4	Půjčky a úvěry-ovládaná nebo ovládající os, podst.vliv	027	0	0	0	0
5	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028	0	0	0	0
6	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029	0	0	0	0
7	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030	0	0	0	0

označ	AKTIVA	řád	Běžné účetní období			Min.úč. období
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
a	b	c	1	2	3	4
C.	**Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)**	031	90 160	-1 606	88 554	51 352
C. I.	**Zásoby (ř.33 až 38)**	032	45 138	0	45 138	38 808
C. I. 1	Materiál	033	1 198	0	1 198	198
2	Nedokončená výroba a polotovary	034	10 054	0	10 054	9 119
3	Výrobky	035	27 090	0	27 090	21 619
4	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036	6 796	0	6 796	5 874
5	Zboží	037	0	0	0	0
6	Poskytnuté zálohy na zásoby	038	0	0	0	0
C. II.	**Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)**	039	27	0	27	27
C. II. 1	Pohledávky z obchodních vztahů	040	0	0	0	0
2	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	041	0	0	0	0
3	Pohledávky - podstatný vliv	042	0	0	0	0
4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043	0	0	0	0
5	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044	27	0	27	27
6	Dohadné účty aktivní	045	0	0	0	0
7	Jiné pohledávky	046	0	0	0	0
8	Odložená daňová pohledávka	047	0	0	0	0
C. III.	**Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)**	048	22 971	-1 606	21 365	9 972
C. III. 1	Pohledávky z obchodních vztahů	049	3 653	-45	3 608	7 548
2	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	050	0	0	0	0
3	Pohledávky - podstatný vliv	051	0	0	0	0
4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	052	0	0	0	0
5	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053	0	0	0	0
6	Stát - daňové pohledávky	054	373	0	373	161
7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	491	0	491	49
8	Dohadné účty aktivní	056	1 532	0	1 532	1 935
9	Jiné pohledávky	057	16 922	-1 561	15 361	279
C. IV.	**Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)**	058	22 024	0	22 024	4 545
C. IV. 1	Peníze	059	240	0	240	211
2	Účty v bankách	060	21 784	0	21 784	4 334
3	Krátkodobé cenné papíry a podíly	061	0	0	0	0
4	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	062	0	0	0	0
D. I.	**Časové rozlišení (ř. 64 až 66)**	063	234	0	234	384
D. I. 1	Náklady příštích období	064	234	0	234	384
2	Komplexní náklady příštích období	065	0	0	0	0
3	Příjmy příštích období	066	0	0	0	0

označ a	PASIVA b	řád c	Běžné úč. období 5	Min.úč. období 6
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 88 + 121)	**067**	**384 519**	**330 171**
A.	**Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 80 + 83 + 87)**	**068**	**150 142**	**130 859**
A. I.	**Základní kapitál (ř. 70 až 72)**	**069**	**83 325**	**83 325**
1	Základní kapitál	070	83 325	83 325
2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071	0	0
3	Změny základního kapitálu	072	0	0
A. II.	**Kapitálové fondy (ř. 74 až 79)**	**073**	**11**	**11**
A. II. 1	Emisní ážio	074	0	0
2	Ostatní kapitálové fondy	075	11	11
3	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	076	0	0
4	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	077	0	0
5	Rozdíly z přeměn společností	078	0	0
6	Rozdíly z ocenění při přeměnách společností	079	0	0
A. III.	**Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 81 + 82)**	**080**	**44 721**	**40 971**
A. III. 1	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	081	8 345	8 158
3	Statutární a ostatní fondy	082	36 376	32 813
A. IV.	**Výsledek hospodaření minulých let (ř. 84 až 86)**	**083**	**2 802**	**2 802**
A. IV. 1	Nerozdělený zisk minulých let	084	2 802	2 802
2	Neuhrazená ztráta minulých let	085	0	0
3	Jiný výsledek hospodaření minulých let	086	0	0
A. V.	**Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)** **/ř.01 - (+ 69 + 73 + 79 + 83 + 88 + 121)/**	**087**	**19 283**	**3 750**
B.	**Cizí zdroje (ř. 89 + 94 + 105 + 117)**	**088**	**234 377**	**199 312**
B. I.	**Rezervy (ř. 90 až 93)**	**089**	**5 685**	**0**
B. I. 1	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	090	0	0
2	Rezerva na důchody a podobné závazky	091	0	0
3	Rezerva na daň z příjmů	092	0	0
4	Ostatní rezervy	093	5 685	0
B. II.	**Dlouhodobé závazky (ř. 95 až 104)**	**094**	**38 195**	**40 982**
B. II. 1	Závazky z obchodních vztahů	095	30 687	39 452
2	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	096	0	0
3	Závazky - podstatný vliv	097	0	0
4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	098	0	0
5	Dlouhodobé přijaté zálohy	099	0	0
6	Vydané dluhopisy	100	0	0
7	Dlouhodobé směnky k úhradě	101	0	0
8	Odhadné účty pasivní	102	0	0
9	Jiné závazky	103	0	0
10	Odložený daňový závazek	104	5 508	1 530

označ	PASIVA	řád	Běžné úč. období	Min.úč. období
a	b	c	5	6
B. III.	**Krátkodobé závazky (ř. 106 až 116)**	**105**	**28 207**	**22 970**
B. III. 1	Závazky z obchodních vztahů	106	23 571	21 081
2	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	107	0	0
3	Závazky - podstatný vliv	108	0	0
4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	109	0	0
5	Závazky k zaměstnancům	110	809	885
6	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	111	440	484
7	Stát - daňové závazky a dotace	112	423	370
8	Krátkodobé přijaté zálohy	113	735	0
9	Vydané dluhopisy	114	0	0
10	Dohadné účty pasivní	115	185	116
11	Jiné závazky	116	50	54
B. IV.	**Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 118 až 120)**	**117**	**166 290**	**135 360**
B. IV. 1	Bankovní úvěry dlouhodobé	118	155 290	125 360
2	Bankovní úvěry krátkodobé	119	11 000	10 000
3	Krátkodobé finanční výpomoci	120	0	0
C. I.	**Časové rozlišení (ř. 122 + 123)**	**121**	**0**	**0**
C. I. 1	Výdaje příštích období	122	0	0
2	Výnosy příštích období	123	0	0

Právní forma účetní jednotky :	akciová společnost
Předmět podnikání nebo jiné činnosti :	zemědělství

Okamžik sestavení	Podpisový záznam osoby odpovědné za sestavení účetní závěrky	Podpisový záznam statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou
14.04.14		